VAASAN HOVIOIKEUS

VUOSIKERTOMUS 2017

VASA HOVRÄTT

ÅRSBERÄTTELSE 2017

Sisällysluettelo

1. Johdanto / Inledning 3
2. Toimintamenot, taloudellisuus ja tuottavuus / Verksamhetsutgifter, lönsamhet och produktivitet 18
3. Hallinto / Förvaltningen 19
4. Alioikeuksien tarkastustoiminta / Granskningen av underrätterna 21
5. Hovioikeuden henkilökunta / Hovrättens personal 22
6. Hovioikeuden kirjasto / Hovrättens bibliotek 31
7. Yhteistoiminta Helsingin yliopiston kanssa / Samarbete med Helsingfors universitet 32
8. Liitteet / Bilagor 33
Liite 1 / Bilaga 1: Hovioikeuspiiri / Domkrets 31.12.2016 34
Liite 2 / Bilaga 2: Henkilökunta 31.12.2017 / Personalen 31.12.2017 35
Liite 3 / Bilaga 3: Muutokset henkilökunnassa vuonna 2017 / Ändringar i personalen år 2017 37

etusivun kuva/framsidans foto: Oiva Kentta, Hercules embleemi/emblem v./år 1987
(esikuvana käytetty hovioikeuden perustajan Kustaa III:n sinettiä/som förebild använts hovrättens grundare Gustav III:s sigill)

muut valokuvat / övriga fotografier: Tiina Holm

1. Johdanto / Inledning

Presidentin tervehdys

Hovioikeuden henkilöstötilanteesta

Vuoden 2017 toimintaan ovat eniten vaikuttaneet henkilöstövaihdokset. Jäsenten eläköityminen on jatkunut siten, että Maija Hakkarainen-Ylängön viimeiset työpäivät olivat syksyllä ja Juhani Palmu jäi pian vuodenvaihteen jälkeen vuosilomalle ja molemmat siirtyivät kokonaan eläkkeelle vuoden 2018 alkupuolella. Näiden vaihdosten myötä jäsenkunnasta on jäänyt vajaan kahden vuoden aikana kahdeksan henkilöä eläkkeelle. Koko vakituinen puheenjohtajistomme on näiden muutosten myötä vaihtunut. Myös kansliahenkilökunnan eläköityminen on alkanut. Leena Lehmusvirpi ja Tuija Lax aloittivat kertomusvuoden loppupuolella vuosilomansa siirtyäkseen eläkkeelle alkuvuodesta. Kaikki neljä henkilöä ovat tehneet pitkän ja ansiokkaan uran hovioikeuden palveluksessa. He ovat olleet esimerkillisen ahkeria, osaavia, yhteistyökykyisiä ja pidettyjä työyhteisömme jäseniä. Kiitän heitä sitoutumisestaan työhönsä ja työyhteisömme rakentamiseen kaikkien täällä toimivien parhaaksi.

Myös esittelijäkunta vaihtui poikkeuksellisen paljon kertomusvuonna. Tämän kertomuksen liitteessä mainituista esittelijän tehtävässä olleesta 12 esittelijästä ainoastaan neljä oli samaisessa luettelossa viime vuonna. Tähän vaikutti eniten käräjäoikeuksien sijaistarve. Useat sijaisuudet alkoivat varsin nopealla aikataululla ja niiden kestoon liittyi alussa merkittäviä epävarmuustekijöitä. Tämä samoin kuin muu normaali rekrytoinnin viive aiheutti osaltaan ajoittain esittelijävajetta. Myös usean samaan aikaan aloittaneen esittelijän perehdyttäminen aiheutti omat ongelmansa toiminnan käynnistämisessä. Esittelijävaje ja esittelijäkunnan vaihtuminen näkyy tilastotoissa siten, että Vaasan hovioikeudessa jäsenet hoitivat asioita suhteessa selvästi eniten koko maassa ilman esittelijää.

Hovioikeuden palveluksessa aloitti 1.9.2017 tuomarikoulutettava asessori. Ensimmäinen kolmen vuoden tuomarikoulutettavamme on hovioikeuden esittelijä Linda Taivassalo. Arvioin toiminnasta saadun myönteisiä kokemuksia, vaikka sekä valintamenettely että asessorien koulutusohjelman rakentaminen on jouduttu tekemään poikkeuksellisen kiireisellä aikataululla.

Hovioikeuden palveluksessa on jonkin verran virantäyttöjen, mutta merkittäviltä osin hovioikeuteen ja eri tuomioistuimiin määrättyjen täyttökieltojen vuoksi paljon määräaikaisessa tehtävässä olevaa henkilökuntaa. Vuoden vaihteessa 26 tuomarista oli määräaikaisessa tehtävässä kuusi, 12 esittelijästä 11 ja 20 muuhun henkilökuntaan kuuluvasta neljä. Meillä oli yhteensä 21 määräaikaisessa tehtävässä olevaa, joilla 17 ei ole taustavirkaa. Syksyn aikana hovioikeudessa oli kuukauden ajan tilanne, jossa kukaan esittelijän virkaa hoitava ei ollut vakinaisessa virassa ja sama tilanne toistuu vuoden 2018 keväällä. Tilanne ei ole tyydyttävä.

Juttutilanne

Kertomusvuoden alkaessa oli antamatta 454 asiaa ja lopussa 503. Niistä 31 oli ylivuotisia alussa ja 25 lopussa. Keskeisenä syynä juttumäärän hienoiseen kasvuun pidän henkilöstön vaihtuminen aiheuttavan lievää epäsymmetriaa juttujen jaossa. Emme pystyneet alun perin suunnitelluin tavoin korvaamaan hovioikeuslain 9 §:n kumoamisen johdosta niiden mukaisten juttujen jakoa puheenjohtajistolle siten, että niissä olisi ainakin osin käytetty esitelijöitä koulutuksellisissa tarkoituksissa. Näistä syistä jako jäsenille muodostui suunniteltua suuremmaksi, joskin jäsenille jaetuista jutuista aikaisempaa suurempi osuus jäi jatkokäsittelylupaa vaille.

Nämä ongelmat huomioon ottaen juttutilanne on erittäin hyvä. Sen pitäminen tällä tasolla on kiistämättä aiheuttanut koko henkilökunnalle merkittävää kuormitusta. Uskon eläköitymisistä ja uusien esittelijöiden perehdyttämisestä johtuvan tilanteen kuitenkin hiljalleen vakiintuvan.

Hovioikeuteen saapuvien juttujen lukumäärä on merkittävällä tavalla vähentynyt. Pois jääneet jutut ovat

nimikkeiden, painokertoimien ja käsittelyn laajuuden perusteella arvioiden kuitenkin sellaisia, että niiden käsittelyn ja ratkaisemisen vaatima työpanos on huomattavasti pienempi kuin jäljelle jääneiden. En ole täysin vakuuttunut siitä, että hovioikeuksien resurssoinnista päättävät tahot täysin ymmärtäisivät tilanteemme.

Työmenetelmien kehittäminen

Vähätöisten juttujen keskittämistä kummallakin osastolla yhden ns. jkl-vj:n käsiteltäväksi erityissihteeriä tehokkaasti apuna käyttäen on jatkettu. Kokemukset siitä ovat myönteisiä. Kertomusvuoden aikana olemme päättäneet lyhentää heidän toimikautensa kolmeksi kuukaudeksi.

Edelleen osastojen toiminnan suunnittelussa on pyritty panostamaan suurimpien ja oikeudellisesti vaativimpien juttujen käsittelyn järjestämiseen mahdollisimman tehokkaalla tavalla. Se vaatii juttujen valmistelun ja käsittelyn resurssointia sekä aikataulujen hyvää suunnittelua. Hovioikeuden toiminnan kannalta on hyvin keskeistä se, onko näiden asioiden käsittely järjestetty niin, että valmistelun avulla kartoitetaan ja tarvittaessa prosessinjohtotoimin rajoitetaan ratkaisuun oikeudellisesti vaikuttamattomista ja näytöltään asianmukaisesti riitauttamattomista seikoista prosessaamista. Kokoonpanolla tulee olla myös käytössään pääkäsittelyssä tarpeelliset selvitykset oikeuskysymyksistä. Jos edellä kuvatut valmistelutoimet suoritetaan puutteellisesti eikä niistä kommunikoida riittävissä määrin asianosaisten kanssa viimeistään pääkäsittelyssä, hovioikeusmenettely muodostuu helposti käräjäoikeusmenettelyn tarpeettomaksi toistamiseksi ja ratkaisun tekeminen sekä sen kirjoittaminen on työlästä. Kaikkien suurimmissa asioissa kyse voi olla useista pääkäsittelypäivistä, joissa tuhlataan paitsi valmistelusta vastaavan jäsenen ja valmistelijana toimivan esittelijän, myös kahden muun jäsenen työaikaa. Rikosasioissa asian puutteellinen valmistelu aiheuttaa valtiolle turhia kustannuksia syyttäjän ja avustajien ajankäytön perusteella sekä eräissä riitajutuissa asianosasille lisäkustannuksia.

Hovioikeuden pääkäsittelyprosentti oli kertomusvuonna 30,9. Pääkäsittelyiden lukumäärä on tasaisesti laskenut vuosien 2013-2017 aikana (v. 2013 478 kpl ja vuonna 2017 315 kpl). Oikeudenkäymiskaaren 26 luvun 14 ja 15 §:ien mukaan hovioikeuden on pääsäännön mukaan järjestettävä pääkäsittely, jos asianosainen sitä pyytää. Säännöksen taustalla ovat perustuslain ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä koskevat vaatimukset. Tilastotietojen mukana hovioikeus muutti näytön uudelleen arvioinnin perusteella käräjäoikeuden ratkaisua 13,3 %:ssa.

Hovioikeuksien pääkäsittelyprosentit vaihtelivat 19,4-31,8. Lukujen tulkinnassa on kuitenkin otettava huomioon, että rikosasioiden valitusprosentti vaihteli huomattavasti niin, että hovioikeuspiireittäin käräjäoikeuksien ratkaisemista rikosasioista valitettiin 9,8-18,5 %:ssa. Hovioikeuspiirissämme muutoksenhakualttius oli kaikkein pienin. Ymmärtääkseni olemme varsin yksimielisiä siitä, että menettelemme pääkäsittelyn tarpeen harkinnassa lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Jatkokäsittelylupa-asioissa luvan epäämisprosenttimme on 38,7, kun se vaihtelee hovioikeuksien välillä 38,7-50. Kuten edellä on todettu, valitusherkkyys rikosasioissa vaihtelee. On selvää, että tämä vaikuttaa jatkokäsittelyluvan myöntämiseen. Nämä seikat eivät kuitenkaan riitä selvittämään eroja. Pyrimme selvittämään syitä eroihin ja tarvittaessa keskustelemaan talon sisällä linjastamme.

ICT

Tuomioistuinten käytössä olevat tietotekniikka on kauttaaltaan pahasti vanhentunutta eikä vastaa nykyajan vaatimuksia. Nykyaikaiseen tietotekniikkaan perustuvan AIPA-järjestelmän kehitys on myöhästynyt ja se tulee käyttöön lopullisesti vasta marraskuussa 2021.

Olemme kuitenkin saaneet käyttöömme valtionhallinnon yhteisen ns. vyvi -järjestelmän, jonka myötä käytössämme ovat nykyisten pahasti vanhentuneiden ohjelmiemme sijalla ajantasaiset Microsoft Office -ohjelmat. Puutteena on se, että substanssiohjelmamme toimivat edelleen vain vanhoilla tekstinkäsittely-

ohjelmilla. Korjauksen saamme asianhallintaan vuoden 2018 aikana, mutta rikosasioiden käsittely-järjestelmään Rituun muutosta ei pystytä tekemään.

Olemme omin toimin muuttaneet toimintatapojamme niin, että toimitamme asiakkaille ratkaisut pääsääntöisesti sähköisinä. Myös vastaukset pyydämme ja vastaanotamme yleensä sähköpostilla. Olemme syksystä 2017 alkaen saaneet pääsääntöisesti alioikeudesta yhteisen verkkolevyn kautta siellä sähköisenä olevan materiaalin mukaan lukien valitukset. Olemme kehittäneet niiden käsittelyä talon sisällä. Jatkokäsittelylupa-asioissa esittelymateriaali toimitetaan jäsenille kalenterikutsuun sisällytetyllä linkille vain sähköisenä. Myös muissa asioissa on alettu koota sähköistä materiaalia, joka jaetaan pääsääntöisesti vain sähköisenä. Osassa pääkäsittelyitä materiaalia on esitetty sähköisesti.

Työtapojen muutos tulee olemana suuri ja työnjaot sekä -työtehtävät tulevat muuttumaan paljon. Muutokseen on syytä totuttautua ja siirtyä siihen etupainotteisesti, mutta porrastetusti. Odotamme myös, että tietojärjestelmän kehittäjät kuuntelevat käyttäjien kokemuksia ja ottavat ne huomioon.

Hovioikeuden presidentti

Tapani Vasama

Presidentens hälsning

Hovrättens personalsituation

Det är främst personalombytena som har påverkat verksamheten under året 2017. Hovrättsrådens pensioneringar har fortsatt. Maija Hakkarainen-Ylänkös sista arbetsdagar var under hösten och Juhani Palmu inledde sin semester strax efter årsskiftet 2017-2018. Båda två gick sedan i pension i början av året 2018. Med dessa personalombyten medräknat har åtta personer av medlemskåren gått i pension under en knapp två års tidsperiod. Hela vårt stadiga presidium har bytts ut. Även kanslipersonalens pensioneringar har inletts. Leena Lehmusvirpi och Tuija Lax inledde sina semestrar under slutet av berättelseåret och pensionerade sig i början av året 2018. Alla fyra har gjort en lång och berömvärd karriär i hovrättens tjänst. De har varit föredömligt flitiga, kunniga, samarbetsvilliga och omtyckta medlemmar av vår arbets-gemenskap. Jag tackar dem för deras arbete och vad de gjort för uppbyggnaden av arbetsgemenskapen.

Även föredragandekåren byttes ut ovanligt mycket under berättelseåret. Av de 12 föredraganden som nämns i årsberättelsens bilaga som närvarande var endast fyra i samma bilaga ifjol. Det var främst tingsrätternas

behov av vikarier som påverkade situationen. Flera av vikariaten inleddes med en mycket snabb tidtabell och det fanns i början stora osäkerhetsfaktorer angående deras längd. Det här i samband med en normal rekryteringsfördröjning skapade stundvis brist på föredraganden. Även inskolningen av flera föredraganden på samma gång skapade vissa problem för verksamheten. Bristen på och bytet av föredraganden syns i statistiken på ett sådant sätt, att våra hovrättsråd skötte proportionellt sätt klart flest mål utan föredraganden i hela landet.

Vår assessor inledde sin domarutbildning i hovrätten 1.9.2017. Vår första domarstuderande är hovrättens föredragande Linda Taivassalo, som kommer att verka i tjänsten i tre år. Jag tror att vi kommer att få positiva erfarenheter av domarutbildningen, fastän förfarandet kring väljandet av assessorn och uppbyggandet av skolningsprogrammet har gjorts med en exceptionellt tajt tidtabell.

I hovrättens tjänst har vi mycket tidsbunden personal, till viss del på grund av tjänsteutnämningsförfarandet och till ännu större del på grund av att hovrätten och andra domstolar har blivit förbjudna att stadigvarande besätta lediga tjänster. Vid årsskiftet var 6 av 26 domare tidsbundet anställda, 11 av 12 föredraganden och 4 av 20 personer som hör till kanslipersonalen. Det vill säga att vi sammanlagt hade 21 personer som tidsbundet anställda, varav 17 inte hade någon tjänst i bakgrunden. Under hösten hade vi under en månad en situation, när ingen av föredragandena hade tjänst i hovrätten och samma situation kommer att upprepa sig under våren 2018. Situationen är inte acceptabel.

Ärendesituationen

I början av berättelseåret hade vi 454 anhängiga mål och i slutet av året 503. Av dem var 31 över ett år gamla i början av året och 25 i slutet. Enligt mig är den främsta orsaken till den lilla ökningen en viss asymmetri i samband med delningen av ärenden, som har uppkommit på grund av personalombytena. När hovrättslagens 9 § blev upphävd hade vi tänkt att vi skulle kunna dela en del av dessa mål till presidiet på ett sådant sätt att vi i alla fall till viss del skulle kunna använda föredragandena i målen i skolningssyfte. Vi hamnade istället att dela fler ärenden än tänkt till hovrättsråden, om också en större del av ärendena än förut inte fick tillstånd till fortsatt handläggning.

Med beaktande av dessa problem är ärendesituationen mycket bra. Hela personalen har otvivelaktigt blivit mycket belastad av att hålla ärendesituationen på den här nivån. Jag tror att situationen som uppkommit på grund av pensioneringarna och inskolningen av de nya föredragandena så småningom stabiliseras.

Andelen inkomna ärenden till hovrätten har på ett betydande sätt sjunkit. Ärendena som lämnat bort har trots allt med beaktande av ärendekategorin, viktkoefficienten och handläggningens omfattning varit sådana att arbetsinsatsen som krävts för deras behandling och avgörande har varit betydligt mindre än arbetsinsatsen för målen som fortsättningsvis inkommer. Jag är inte helt säker på att instanserna som bestämmer över hovrätternas resurser till fullo förstår situationen.

Utveckling av arbetsmetoderna

Vi har fortsatt att koncentrera de mindre ärenden som hör till tillståndet till fortsatt handledning till vardera avdelningens ansvariga ledamot, som har en specialsekreterare effektivt som hjälp. Erfarenheterna av systemet är positiva. Under berättelseåret har vi beslutat att förkorta de ansvariga ledamöternas verksamhetsperiod till tre månader.

I samband med planeringen av verksamheten har vi fortsättningsvis försökt satsa på att effektivera handläggningen av de största och rättsligt sett mest krävande målen. Det krävs resurser att förbereda och handlägga målen och även en bra tidsplanering. För hovrättens verksamhet är det mycket viktigt att dessa måls handläggning organiseras på ett sådant sätt att man i förberedelsen kartlägger och, ifall nödvändigt är, genom processledning får bort delar av ärendena, som inte rättsligt sätt är av relevans eller som inte vad gäller bevisningen är stridiga. Sammansättningen bör även i huvudförhandlingen ha till sitt förfogande de nödvändiga utredningarna om rättsfrågorna. Om de nyss beskrivna förberedelseåtgärderna görs bristfälligt eller om man inte i tillräcklig mån kommunicerar med parterna om dessa senast vid huvudförhandlingen,

kan det lätt bli så att hovrättsförfarandet är en upprepning av tingsrättsförfarandet och då är även avgörandet av målet och skrivandet av domen arbetsdryga. I de allra största ärendena kan det vara fråga om flera huvudförhandlingsdagar, där man slösar bort både det ansvariga hovrättsrådets samt föredragandens och de två andra ledamöternas arbetstid. I brottmålen orsakar bristfällig förberedelse kostnader för staten på grund av åklagarens och biträdets tidsåtgång och i vissa tvistemål tilläggskostnader för parterna.

Hovrättens huvudförhandlingsprocent var under berättelseåret 30,9. Huvudförhandlingarnas antal har stadigt sjunkit under åren 2013-2017 (2013 478 st. och 2017 315 st.). Enligt rättegångsbalkens 26 kap. 14 och 15 § måste hovrätten enligt huvudregeln ordna huvudförhandling, ifall en part kräver det. Grundlagens och Europeiska människorättsavtalets stadganden ligger som grund för den nyss nämnda huvudregeln. Enligt statistikuppgifterna ändrade hovrätten på tingsrättens avgörande i 13,3 procent av fallen på grund av ny värdering av bevisningen.

Hovrätternas huvudförhandlingsprocenter varierade mellan 19,4-31,8. I samband med tolkningen av talen bör uppmärksammas att ändringssökningsprocenten i brottmålen varierade anmärkningsvärt i de olika hovrättskretsarna mellan 9,8-18,5 procent. I vår krets hade vi den allra lägst ändringssökningsprocenten. Vad jag förstår är vi rätt enstämmiga om att vi följer lagens krav vid prövningen av huruvida huvudförhandling ska ordnas eller inte.

Vi förkastar 38,7 procent av ansökningarna om tillstånd till fortsatt handläggning. Procenten varierar i hovrätterna mellan 38,7-50. Såsom tidigare har konstaterats varierar ändringssökningsprocenten och det är klart att detta påverkar tillstånden till fortsatt handläggning. Det förklarar dock inte fullt skillnaderna mellan hovrätterna. Vi försöker klargöra orsakerna till skillnaderna och vid behov internt diskutera husets linjer.

ICT

Tekniken som finns till domstolarnas förfogande är mycket föråldrad och motsvarar inte moderna krav. AIPA-systemet, som är utvecklat enligt nutida datateknik, är försenat och kommer i sin helhet i bruk först i november 2021.

Vi har trots allt fått ta i bruk statsförvaltningens gemensamma sk. Vyvi-system. Systemet har ersatt våra mycket gamla program med moderna Microsoft Office -program. Det som begränsar oss är att våra substansprogram fortsättningsvis använder gamla textbehandlingssystem. Vi får detta korrigerat i ärendehandläggningssystemet under året 2018, men ingen ändring kan göras i Ritu, där brottmålen handläggs.

Vi har själv ändrat våra arbetssätt och vi skickar numera i huvudsak våra avgöranden elektroniskt till kunderna. Också bemötanden begärs och tas emot i de flesta fall per e-post. Vi har fr.o.m. hösten 2017 huvudsakligen kunnat ta emot elektroniskt material innefattande också besvär från tingsrätterna via vår gemensamma hårddisk. Vi har utvecklat behandlingen av dessa internt. I ärenden som hör till tillståndet till fortsatt handläggning skickas föredragningsmaterialet till sammansättningen som en kalenderinbjudan med en länk till materialet enbart i elektroniskt format. Även i andra ärendegrupper har vi börjat samla in elektroniskt material och huvudsakligen delas detta material ut enbart i elektronisk form. I vissa av huvudförhandlingarna har man visat materialet elektroniskt.

Ändringarna som görs i arbetssätten kommer att vara stora och arbetsfördelningen och arbetsuppgifterna kommer att ändra mycket. Det är skäl att vänja sig vid förändringen och aktivt och stegvis övergå till de nya arbetssätten. Vi hoppas också att de som utvecklar datasystemen ska höra på och ta i beaktande användarnas erfarenheter.

Hovrättspresident

Tapani Vasama

Vaasan hovioikeus / Vasa hovrätt

Vaasan hovioikeus on yksi Suomen viidestä hovioikeudesta. Vaasan hovioikeus on saapuvien ja ratkaistavien asioiden sekä henkilöstömäärän perusteella Suomen neljänneksi suurin hovioikeus**.** Hovioikeuspiirin alueella asui vuonna 2017 noin 940.000 henkilöä ja siihen kuului 5 käräjäoikeutta. Ruotsinkielinen väestönosa muodosti noin 10,5 prosenttia Vaasan hovioikeuden tuomiopiirin väestöstä ja ruotsinkielisten asioiden osuus hovioikeuteen saapuvista asioista on noin 5 prosenttia.

Tarkoituksenmukaisen toiminnan turvaamiseksi hovioikeus on jakautunut kahteen osastoon. Osasto I on toimittanut pääkäsittelyt Porissa Satakunnan käräjäoikeudesta saapuneissa asioissa ja osasto II on toimittanut pääkäsittelyt Jyväskylässä Keski-Suomen käräjäoikeudesta saapuneissa asioissa. Lisäksi molemmat osastot ovat toimittaneet pääkäsittelyjä Vaasan hovioikeudessa tai Pohjanmaan käräjäoikeuden tiloissa Pohjanmaan käräjäoikeudesta, Keski-Pohjanmaan käräjäoikeudesta ja Etelä-Pohjanmaan käräjäoikeudesta saapuneissa asioissa. Pääkäsittelyjä toimitetaan tarvittaessa myös muilla paikkakunnilla.

Vasa hovrätt är en av Finlands fem hovrätter. Med beaktande av antalet inkomna ärenden och givna avgöranden samt personalmängden är Vasa hovrätt den fjärde största hovrätten i Finland. Invånarantalet i hovrättens domkrets var år 2017 ungefär 940.000. Till hovrättens domkrets hörde 5 tingsrätter. Personer med svenska som modersmål utgjorde ungefär 10,5 procent av den totala befolkningsmängden i domkretsen. Andelen svenskspråkiga mål som inkommer till hovrätten är ungefär 5 procent.

För att kunna utöva sin verksamhet ändamålsenligt är hovrätten indelad i två avdelningar. Avdelning I har förrättat huvudförhandlingar i Björneborg i ärenden från Satakunta tingsrätt och avdelning II har förrättat huvudförhandlingar i Jyväskylä i ärenden från Mellersta Finlands tingsrätt. Dessutom har hovrättens båda avdelningar förrättat huvudförhandlingar i Vasa hovrätts eller Österbottens tingsrätts lokaliteter i ärenden från Österbottens tingsrätt, Mellersta Österbottens tingsrätt samt Södra Österbottens tingsrätt. Huvudförhandlingar hålls även vid behov på andra orter.

Lainkäyttötoiminta / Rättskipningsverksamheten

Saapuneet asiat

Vuodelle 2017 siirtyi edelliseltä vuodelta yhteensä 503 ratkaisematonta asiaa. Hovioikeuteen saapui yhteensä 1.095 asiaa, joista noin 67 prosenttia oli rikosasioita. Pääkäsittelyjä toimitettiin yhteensä 315, joista noin puolet toimitettiin matkakäräjillä hovioikeuspaikkakunnan ulkopuolella. Hovioikeuteen ei saapunut asioita käräjäoikeuksien ulkopuolelta. Saapuneista asioista 52 eli noin 4,7 prosenttia oli sellaisia, joissa oikeudenkäyntikieli oli ruotsi.

Inkomna ärenden

År 2017 överfördes sammanlagt 503 icke avgjorda ärenden från föregående år. Totalt inkom 1.095 nya ärenden, av vilka cirka 67 procent var brottmål. Huvudförhandling hölls i 315 ärenden och cirka hälften av dessa hölls utanför hovrättsorten. Till hovrätten inkom inga ärenden från annat håll än tingsrätterna. Av de inkomna ärendena hade 52 svenska som handläggningsspråk, vilket utgör cirka 4,7 procent av alla ärenden.

Käräjäoikeuksittain asioita saapui/ Ärenden inkom från tingsrätterna:

Käräjäoikeus (ko) Tingsrätt (tr)	I-asteen virka-rikosasiat tjänstebrott i I-instans	Hakemusasiat Ansöknings-ärenden	Rikosasiat Brottmål	Siviiliasiat Tvistemål	Ulosottoasiat Utsöknings-ärenden	Yhteensä Samman-lagt
Etelä-Pohjanmaan ko Södra Österbottens tr		2	156	47		205
Keski-Pohjanmaan ko Mellersta Österbottens tr		1	41	10		52
Keski-Suomen ko Mellersta Finlands tr		3	203	83	8	297
Pohjanmaan ko Österbottens tr		5	136	71	17	229
Satakunnan ko Satakunta tr		3	201	89	9	302
muu*) annan						
Vaasan hovioikeus Vasa hovrätt		10				10

*) mm. oikeusaputoimistoista / bl.a. från rättshjälpsbyråer

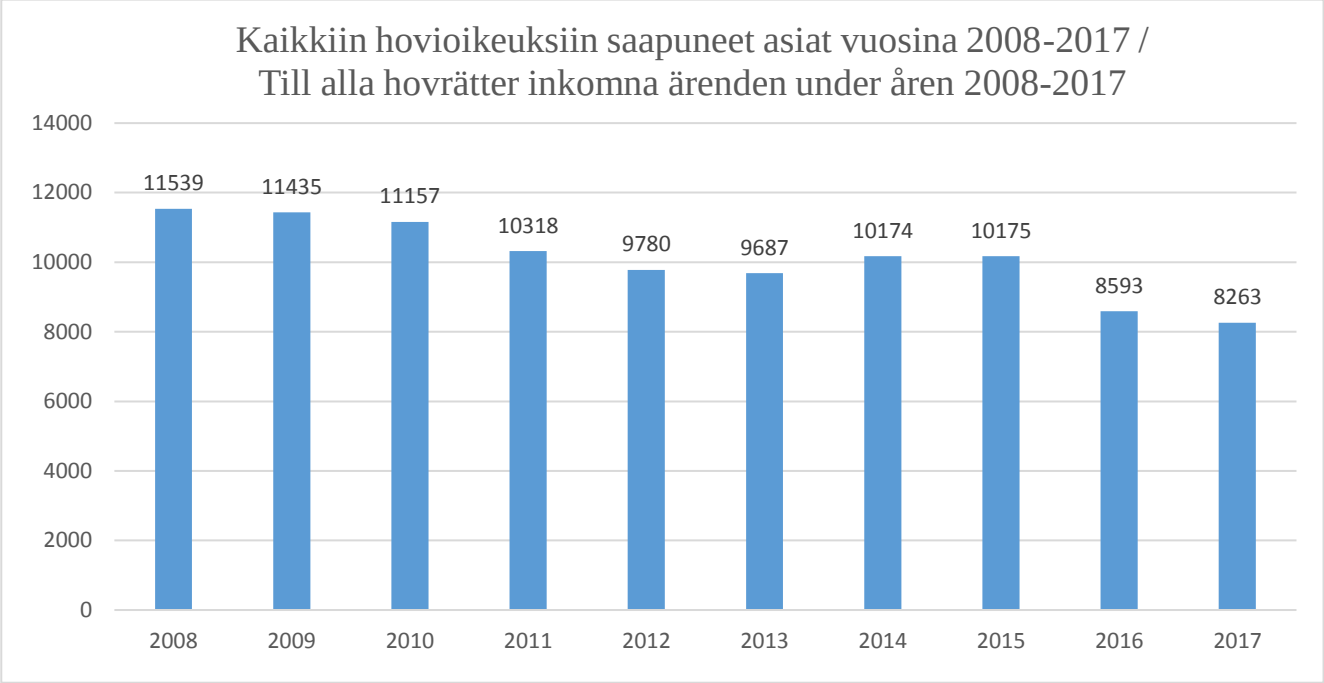
Kaikkiin hovioikeuksiin saapuneet asiat vuosina 2008-2017 /
Till alla hovrätter inkomna ärenden under åren 2008-2017
14000
12000
10000
8000
6000
4000
2000
0
11539
11435
11157
10318
9780
9687
10174
10175
8593
8263
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017

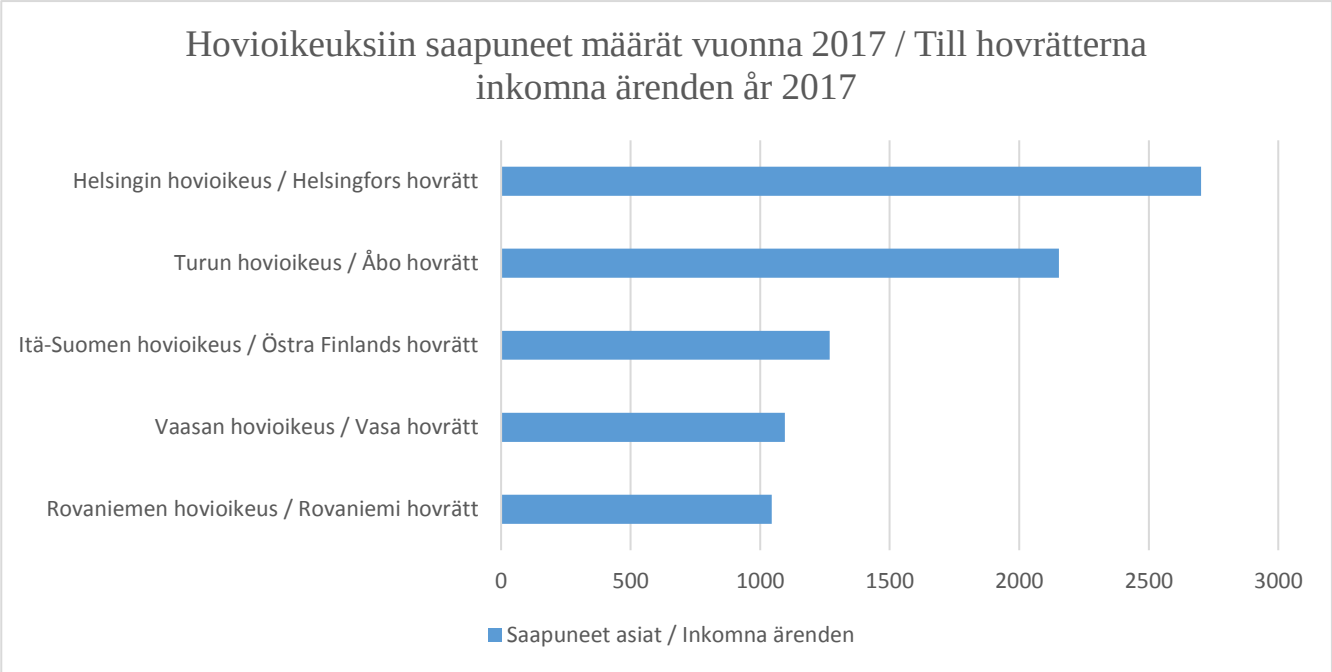
Hovioikeuksiin saapuneet määrät vuonna 2017 / Till hovrätterna
inkomna ärenden år 2017
Helsingin hovioikeus / Helsingfors hovrätt
Turun hovioikeus / Åbo hovrätt
Itä-Suomen hovioikeus / Östra Finlands hovrätt
Vaasan hovioikeus / Vasa hovrätt
Rovaniemen hovioikeus / Rovaniemi hovrätt
0
500
1000
1500
2000
2500
3000
Saapuneet asiat / Inkomna ärenden

Ratkaistut asiat / Avgjorda ärenden

Annettuja ratkaisuja oli 1.046. Ratkaisuista oli rikosasioita 721 (68,9 %), riita-asioita 268 (25,6 %), hakemusasioita 25 (2,4 %) ja ulosottoasioita 32 (3,1 %). Hovioikeus antoi vuoden aikana 11 Finlex -oikeustapaustietokannassa julkaistua ratkaisua.

Under året gavs 1.046 avgöranden. Av dessa gällde 721 (68,9 %) brottmål, 268 (25,6 %) tvistemål, 25 (2,4 %) ansökningsärenden och 32 (3,1 %) utsökningsärenden. Hovrätten publicerade under året 11 avgöranden i Finlex-rättsfallsdatabasen.

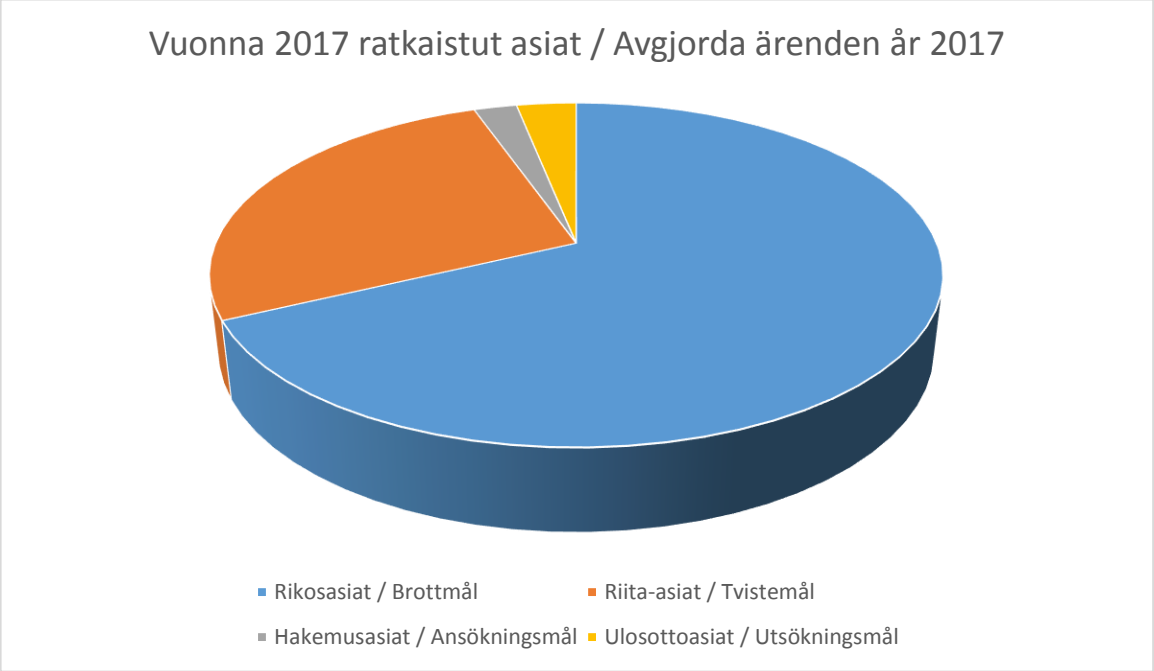

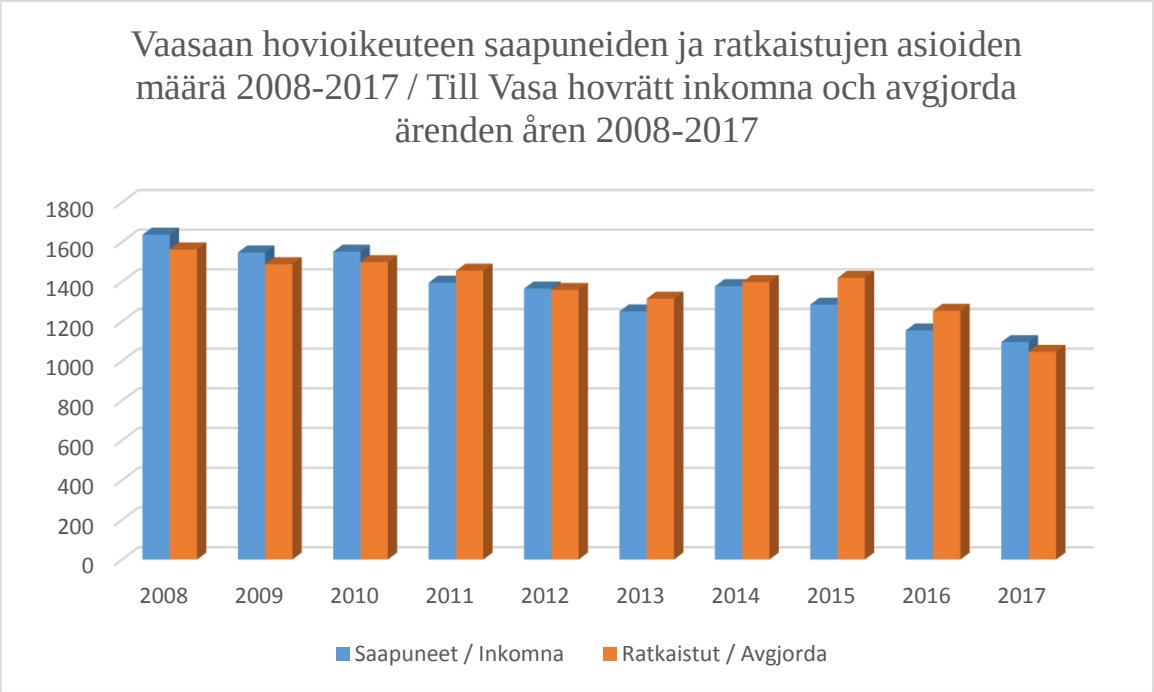

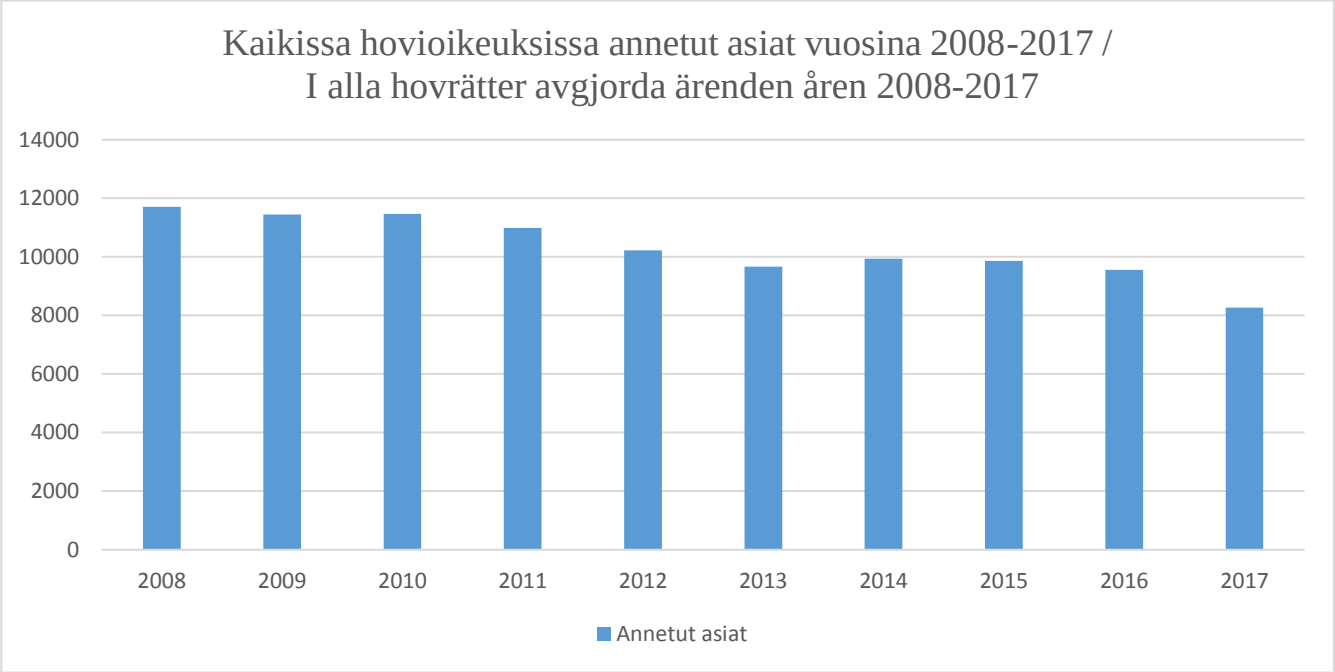

Käsittelytietoja / Handläggningsuppgifter

Käräjäoikeuden ratkaisua ei ole muutettu yhteensä 196 asiassa (18,7 %). Kaikkiaan 94 asiassa (9 %) muutokset koskivat ainoastaan perusteluja. Perusteluja ja lopputulosta muutettiin näytön uudelleen arvioinnin johdosta 139 asiassa (13,3 %) ja muusta syystä 159 asiassa (15,2 %). 27 asiassa (2,6 %) muutos on koskenut vain lopputulokseltaan ratkaisun epäolennaista osaa. 12 asiaa (1,1 %) jätettiin tutkimatta ja 27 asiaa (2,6 %) palautettiin uudelleen käsiteltäväksi käräjäoikeuteen. Lausunnon antaminen valituksesta raukesi kaikkiaan 52 asiassa (5 %) ja 1 asiaa (0,1 %) jäi sillensä. Ensimmäisen asteen vaatimus hyväksyttiin 5 asiassa (0,5 %) ja hylättiin 4 asiassa (0,4 %). Sovinto vahvistettiin yhteensä 20 asiassa (1,9 %). Vastavalitus oli tehty 71 asiassa, joista 44 oli rikosasioita, 25 riita-asioita ja 2 muuta asiaa.

Kaikista vuonna 2017 saapuneista asioista 894 eli noin 81,6 % on kuulunut jatkokäsittelylupaa koskevien säännösten piiriin. Jatkokäsittelylupa on vuonna 2017 evätty 38,7 %:ssa asioista.

Pääkäsittelyjä toimitettiin 315 eli noin 30,9 prosentissa kaikista ratkaistuista asioista. Pääkäsittely jouduttiin peruuttamaan 58 asiassa. Vuoden aikana ratkaistujen asioiden pääkäsittelyistä 163 (51,7 %) toimitettiin Vaasassa ja 152 (48,3 %) muualla hovioikeuspiirissä. Pääkäsittely toimitettiin Jyväskylässä 76 asiassa (24,1 % kaikista asioista) ja Porissa 76 asiassa (24,1 %). Pääkäsittelyssä ratkaistuista asioista oli 204 (64,8 %) rikosasioita ja 70 (22,2 %) riita-asioita. Suullisen valmistelun istuntoja tai puhelinvalmisteluja toimitettiin yhteensä 1 asiassa. Hovioikeus antoi vuoden aikana yhteensä 2.141 kutsua pääkäsittelyyn. Kirjallisessa menettelyssä ratkaistiin yhteensä 731 asiaa. Kumotun hovioikeuslain 9 §:ssä tarkoitetussa 2 jäsenen ja esittelijäjäsenen kokoonpanossa ratkaistiin 34 asiaa.

Asianimikkeeltään kolme suurinta asiaryhmää olivat annettujen ratkaisujen osalta pahoinpitely (9,6 %), törkeä rattijuopumus (3,8 %) ja ulosottovalitus (3,1 %) Suurimpien asianimikkeiden ryhmässä olivat myös huumausainerikos (2,8 %), kantelu (2,6 %) ja törkeä pahoinpitely (2,6 %).

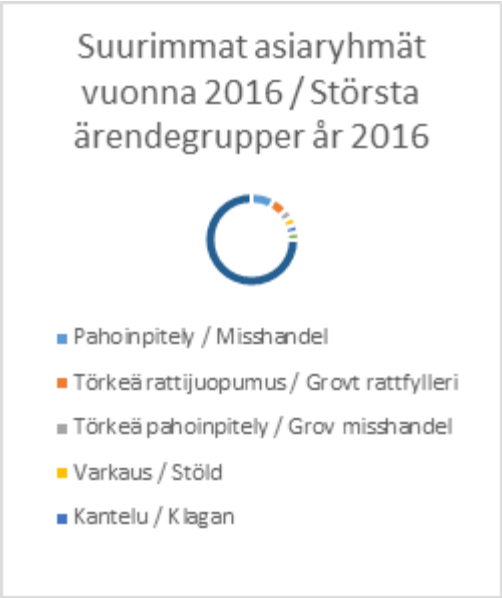

Tingsrättens avgörande ändrades inte i sammanlagt 196 ärenden (18,7 %). I 94 ärenden (9 %) gällde ändringarna endast domskälen. Domskälen och slutresultatet ändrades till följd av omprövning av bevisningen i 139 ärenden (13,3 %) och av annan orsak i 159 ärenden (15,2 %). I 27 ärenden (2,6 %) gällde ändringarna endast en för slutresultatet oväsentlig del. 12 ärenden (1,1 %) avvisades och 27 ärenden (2,6 %) återförvisades till tingsrätten för ny handläggning. Avgivande av utlåtande över besvären förföll i sammanlagt 52 ärenden (5 %) och 1 ärenden (0,1 %) avskrevs. Av yrkandena framställda i första instans godkändes 5 (0,5 %), medan 4 (0,4 %) förkastades. Förlikning stadfästes i sammanlagt 20 ärenden (1,9 %). I 71 ärenden inkom motbesvär och av dessa utgjorde 44 brottmål, 25 tvistemål och 2 andra mål.

Under berättelseåret har 894 ärenden eller cirka 81,6 % av alla inkomna ärenden hört till tillämpningsområdet för stadgandena gällande tillstånd till fortsatt handläggning. Tillstånd till fortsatt handläggning har förkastats i 38,7 % av ärendena.

Huvudförhandling hölls i 315 eller cirka 30,9 % av alla avgjorda ärenden. Den utsatta huvudförhandlingen måste inställas i 58 ärenden. Av huvudförhandlingarna hölls 163 (51,7 %) i Vasa och 152 (48,3 %) på annan ort inom hovrättsdistriktet, varav 76 (24,1 %) i Jyväskylä och 76 (24,1 %) i Björneborg. Av de ärenden som avgjordes i huvudförhandling utgjorde 204 (64,8 %) brottmål och 70 (22,2 %) tvistemål. Muntliga förberedelsesammanträden samt förhandlingar per telefon hölls sammanlagt i 1 ärende. Hovrätten gav under årets lopp sammanlagt 2.141 kallelser till huvudförhandling. I skriftligt förfarande avgjordes sammanlagt 731 ärenden. Den i 9 § i hovrättslagen (numera upphävd) avsedda sammansättningen bestående av två ledamöter och en föredragande med ställning av ledamot användes vid avgörande av 34 ärenden.

Bland de brottmål som avgjordes var de tre största ärendekategorierna misshandel (9,6 %), grovt rattfylleri (3,8 %) och utsökningsbesvär (3,1 %). Till de största ärendekategorierna hörde också narkotikabrott (2,8 %), klagan (2,6 %) och grov misshandel (2,6 %).

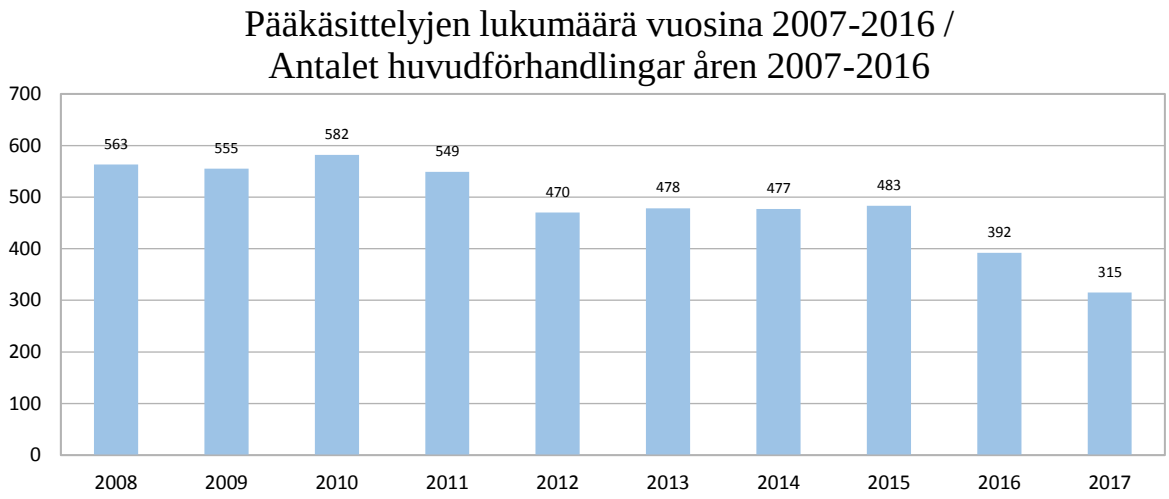

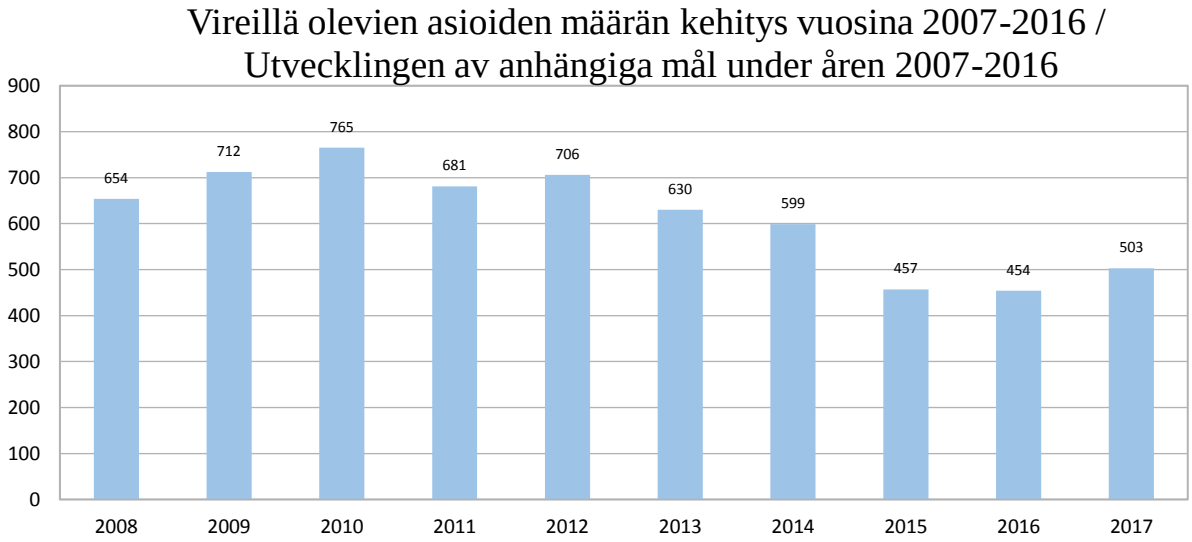

(Ratkaisematta olevien asioiden määrä vuoden lopussa/Antalet icke avgjorda mål vid årets slut)

Oikeudenkäyntiasioiden käsittelyajat / Rättegångsärendenas handläggningstider

Kaikkien asioiden keskimääräinen käsittelyaika oli vuonna 2017 Vaasan hovioikeudessa 5,3 kuukautta, kun se oli kaikissa hovioikeuksissa 5,5 kuukautta.

Käsittelyaika jakaantui eri asiaryhmien kesken seuraavasti:

- riita-asioissa 6,7 kk (6,0 kk v. 2016)
- rikosasioissa 5,1 kk (5,1 kk v. 2016)
- hakemusasioissa 2,4 kk (1,5 kk v. 2016)
- ulosottoasioissa 2,0 kk (3,6 kk v. 2016)

Kaikkien asioiden keskimääräinen käsittelyaika oli suomenkielisten asioiden osalta 5,3 kuukautta, kun se oli ruotsinkielisten asioiden osalta 6,2 kuukautta. Vuoden 2017 aikana annettiin ratkaisu yhteensä 46 ruotsinkielisessä asiassa, kun niitä saapui 52.

Den genomsnittliga handläggningstiden för samtliga ärenden i Vasa hovrätt var 5,3 månader år 2017. Den genomsnittliga handläggningstiden för samtliga hovrätter var 5,5 månader.

Handläggningstiden fördelades mellan olika ärenden enligt följande:

- i tvistemål 6,7 mån	(6,0 mån år 2016)
- i brottmål 5,1 mån	(5,1 mån år 2016)
- i ansökningsärenden 2,4 mån	(1,5 mån år 2016)
- i utsökningsärenden 2,0 mån	(3,6 mån år 2016)

Den genomsnittliga handläggningstiden för ärenden, vars handläggningsspråk var finska var 5,3 månader. Motsvarande siffra för ärenden med svenska som handläggningsspråk var 6,2 månader. År 2017 gavs 46 avgöranden i svenskspråkiga ärenden, medan antalet inkomna ärenden var 52.

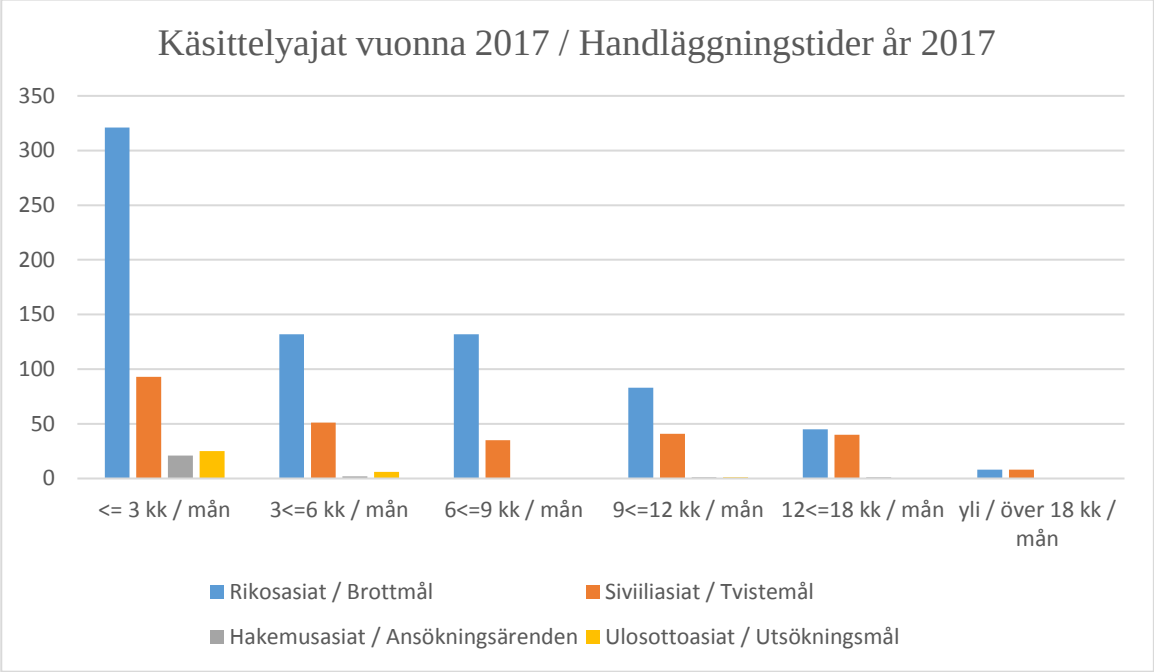

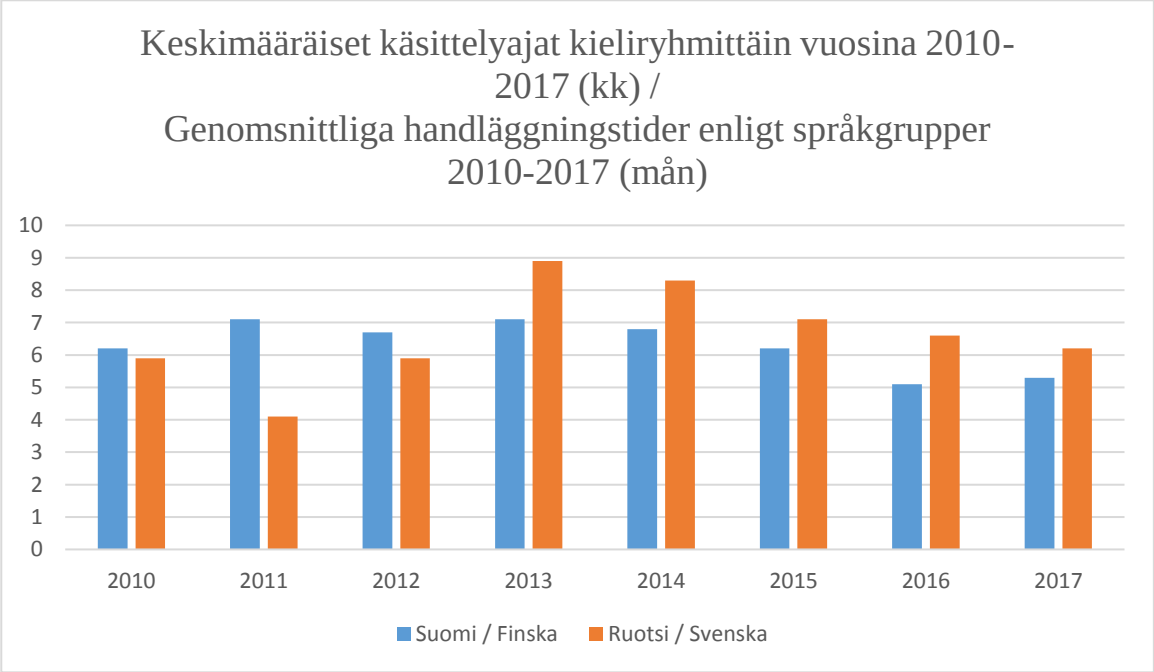

Tavoitteet ja toteutuneet luvut vuodelle 2017 / Målsättningar och realiserade antal för 2017

Alla olevassa taulukossa on kertomusvuodelle määritetyt tavoitteet ja toteutuneet luvut saapuneiden asioiden, annettujen ratkaisujen, pääkäsittelyjen ja seuraavalle vuodelle siirtyneiden asioiden osalta:

Saapuneet asiat		**Annetut ratkaisut**		**Pääkäsittelyt**		**Siirtyneet asiat (antamattomat asiat)**	
tavoite	toteutunut	tavoite	toteutunut	tavoite	toteutunut	tavoite	toteutunut
1200	1095	1200	1046	420	315	450	503

Tavoitteena oli, että asioiden keskimääräinen käsittelyaika on 5,5 kuukautta ja toteutunut käsittelyaika oli 5,3 kuukautta.

I tabellen nedan finns de målsättningar som fastställts för berättelseåret och de realiserade antalen beträffande inkomna och avgjorda ärenden, huvudförhandlingar och överförda ärenden:

Inkomna ärenden		Avgjorda ärenden		Huvudförhandlingar		Överförda ärenden (icke utgivna)	
målsättning	realiserat antal	målsättning	realiserat antal	målsättning	realiserat antal	målsättning	realiserat antal
1200	1095	1200	1046	420	315	450	503

Målsättningen var en genomsnittlig handläggningstid på 5,5 månader och den realiserade genomsnittliga handläggningstiden var 5,3 månader.

Muutoksenhaku korkeimmalta oikeudelta / Sökande av ändring i högsta domstolen

Hovioikeuden vuonna 2017 antamista ratkaisuista on haettu muutosta yhteensä 156 asiassa. Valituslupaa ei ole myönnetty kaikkiaan 84 asiassa. Valituslupa on myönnetty 8 asiassa ja käsittely oli kesken yhteensä 72 asian osalta.

Ändring har sökts i sammanlagt 156 ärenden av de ärenden vilka hovrätten har avgjort under år 2017. Besvärstillstånd har inte beviljats i 84 ärenden. Besvärstillstånd har beviljats i 8 ärenden och handläggningen har ännu inte avslutats i 72 ärenden.

2. Toimintamenot, taloudellisuus ja tuottavuus / Verksamhetsutgifter, lönsamhet och produktivitet

Hovioikeudelle myönnettiin toimintamenorahaa vuodelle 2017 yhteensä 5.225.905,55 euroa. Toteutuneet toimintamenot olivat yhteensä 4.647.197,72 euroa. Alitus budjettiin nähden oli yhteensä 578.707,83 euroa. Tuomioistuintuloja saatiin yhteensä 99.879 euroa.

Toiminnan taloudellisuutta tarkasteltaessa ratkaistun asian keskimääräinen hinta (toimintamenot/ratkaistut asiat) oli 4.443 euroa. Verrattuna vuonna 2016 toteutuneeseen 3.925 euroon on ratkaistun asian keskimääräinen hinta noussut 518 eurolla asiaa kohden. Tuottavuutta kuvaava tunnusluku (painotettu työmäärä/htv) on vuonna 2017 ollut 44 ja taloudellisuutta kuvaava tunnusluku (€/painotettu työmäärä) 1.856 (vuonna 2016 tuottavuus on ollut 49 ja taloudellisuus 1.659).

Hovrätten beviljades sammanlagt 5.225.905,55 euro för verksamhetens utgifter för år 2017. Den förverkligade utgiftssumman var sammanlagt 4.647.197,72 euro. Besparingen jämfört med den budgeterade utgiftssumman var sammanlagt 578.707,83 euro. Inkomsterna från domstolsverksamheten uppgick till 99.879 euro.

Vid en granskning av verksamhetens lönsamhet kan noteras att det genomsnittliga priset per avgjort ärende (utgifter/avgjorda ärenden) var 4.443 euro. Jämfört med en kostnad om 3.925 euro/ärende år 2016 har det genomsnittliga priset stigit med 518 euro per ärende**.** Den parameter som utvisar produktiviteten (uppvägd arbetsmängd/årsverke) har år 2017 varit 44 och den parameter som utvisar ekonomin (€/uppvägd arbetsmängd) 1.856 (år 2016 var produktiviteten 49 och ekonomin 1.659).

3. Hallinto / Förvaltningen

Hovioikeuden täysistunto kokoontui kerran kertomusvuoden aikana. Hovioikeuden johtoryhmä kokoontui 16 kertaa. Lausuntovaliokunta teki esityksen tuomarinvalintalautakunnalle yhteensä 16 tuomarinviran täyttämisestä. Laajennettu johtoryhmä, johon on kutsuttu erikseen henkilökunnan edustajat, on vuoden aikana kokoontunut 4 kertaa. Hovioikeuden yhteistyökomitea ja työsuojelutoimikunta kokoontui 6 kertaa. Hovioikeudessa on myös toiminut erilaisia työryhmiä.

Hovioikeus on vuonna 2017 antanut lausunnon seuraavista lainsäädäntöehdotuksista ja kehittämishankkeista ja lausuntopyynnöistä:

- Lausunto nimityspäätöksiä koskevan valituskiellon kumoamista selvittäneen työryhmän mietinnöstä
- Lausunto summaaristen riita-asioiden keskittämisestä
- Lausunto tuomioistuinten hallintohenkilöstön toimenkuvien kehittämisestä
- Lausunto hallituksen esityksestä laeiksi tuomioistuinlain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta (ns. käräjäoikeusverkko)
- Lausunto tuomioistuinviraston perustamisesta
- Lausunto tuomioistuinlaitoksen yhteisestä tehtäväluokitusluonnoksesta
- Lausunto syyttäjälaitoksen organisaatiouudistusta koskevasta työryhmän mietinnöstä
- Lausunto oikeusprosessin keventämistä koskevasta työryhmän mietinnöstä
- Lausunto lapsenhuoltolain uudistamisesta
- Lausunto oikeustulkkauksen erikoisammattitutkinnon perusteiden luonnoksesta

Hovioikeudenneuvos Harri Kurkiselle on 6.12.2017 myönnetty Suomen Valkoisen Ruusun I luokan ritarimerkki ja apulaiskirjaaja Katri Kivelä-Anttilalle ja kirjaamosihteeri Marja-Leena Luhdalle on samana päivänä myönnetty Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitali kultaristein.

Hovrätten har samlats till plenum en gång under verksamhetsåret. Hovrättens ledningsgrupp sammanträdde 16 gånger. Det i 10 § lagen om utnämning av domare avsedda remissutskottet gav förslag till domarförslagsnämnden beträffande besättandet av 16 domartjänster. Den utvidgade ledningsgruppen, till vilken personalens representanter skilt har kallats, har under året samlats 4 gånger. Hovrättens samarbetskommitté och arbetarskyddskommission sammanträdde 6 gånger. I hovrätten har därtill verkat flera olika kommittéer och arbetsgrupper.

Hovrätten har under år 2017 avgivit utlåtande angående följande lagstiftningsförslag, utvecklingsprojekt och utlåtanden:

- Utlåtande angående arbetsgruppens promemoria angående upphävandet av besvärsförbud i fråga om utnämningsbeslut
- Utlåtande angående centralisering av summariska tvistemål
- Utlåtande angående behovet att utveckla arbetsbeskrivningarna för domstolarnas förvaltningspersonal
- Utlåtande angående regeringspropositionen om domstolslag och lagstiftning som har samband med den (det sk. tingsrättsnätverket)
- Utlåtande angående inrättandet av en domstolsmyndighet
- Utlåtande gällande utkast till domstolarnas gemensamma uppgiftsklassificering
- Utlåtande angående arbetsgruppens betänkande om reformen av åklagarväsendets organisation
- Utlåtande angående arbetsgruppens betänkande angående förslag för att lätta upp rättsprocesserna
- Utlåtande angående revidering av lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt
- Utlåtande om utkast till en särskild yrkesutbildning för rättstolkar

Till hovrättsrådet Harri Kurkinen har 6.12.2017 förlänats Riddartecknet av I klass av Finlands Vita Ros' orden samt till bitr. registratorn Katri Kivelä-Anttila och till byråsekreterare Marja-Leena Luhta har förlänats medalj av I klass med guldkors av Finlands Vita Ros' orden.

4. Alioikeuksien tarkastustoiminta / Granskningen av underrätterna

Tuomioistuinlain 3 luvun 2 §:n 3 momentin mukaan hovioikeus muun ohella valvoo alaistensa tuomioistuinten toimintaa ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin havaitsemiensa epäkohtien korjaamiseksi. Hovioikeus järjestää vuosittain kokouksen hovioikeuspiirin laamanneille.

Alioikeuksien tarkastukseen osallistuu osaston johtaja ja osastolta valittu tarkastusviskaali tai osaston johtajan valitsema hovioikeudenneuvos. Käytännön tarkastustoiminta hoidetaan yksityiskohtaisen ohjeistuksen mukaisesti.

Osaston johtajan tarkastajaksi määräämä hovioikeudenneuvos ja hovioikeuden tarkastusviskaali ovat vuoden aikana tarkastaneet hovioikeuspiirin käräjäoikeuksista Keski-Pohjanmaan käräjäoikeuden toiminnan. Tarkastustoiminnasta annetaan vuosittain erillinen tarkastuskertomus. Tarkastuksissa on kiinnitetty huomioita viraston organisaatioon, arkistoon, kirjaamotoimintaan, rikos- ja riita-asioiden käsittelyaikoihin, tuomioistuinharjoitteluun ja työviihtyvyyteen. Tarkastuksissa on kiinnitetty huomiota myös oikeuskanslerinviraston esille tuomiin seikkoihin.

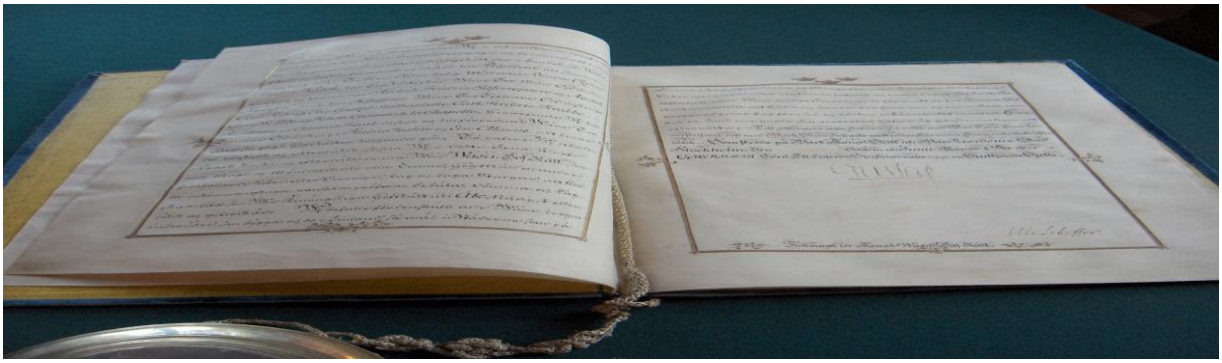

Enligt 3 kapitlet 2 § 3 momentet domstolslagen övervakar hovrätten verksamheten vid de domstolar som lyder under den och vidtar vid behov åtgärder för att avhjälpa missförhållanden som den har observerat. Hovrätten ordnar årligen ett möte för domkretsens lagmän.

I granskningen av underrätterna deltar avdelningschefen och den granskningsfiskal som utsetts från avdelningen eller en ledamot som har utsetts av avdelningschefen. För den praktiska granskningsverksamheten har givits detaljerade instruktioner.

Det av avdelningschefen utsedda hovrättsrådet och hovrättens granskningsfiskal har under verksamhetsåret granskat Mellersta Österbottens tingsrätt. En skild granskningsberättelse sammanställs årligen över granskningsverksamheten. Vid granskningarna har man fäst uppmärksamhet vid organisationen, arkivet, registratorsverksamheten, handläggningstiderna i brottmål och tvistemål, domstolspraktiken och trivseln på arbetsplatsen. Dessutom har man fäst uppmärksamhet vid omständigheter som justitiekanslern har lyft fram.

5. Hovioikeuden henkilökunta / Hovrättens personal

Hovioikeuden toimintaa johtaa presidentti. Hovioikeudessa on presidentin lisäksi tuomareina 24 hovioikeudenneuvosta, joista kaksi toimivat osaston johtajina sekä asessori. Lainkäyttöasioiden esittelijöinä 12 hovioikeuden esittelijää. Lisäksi hovioikeudessa on kansliapäällikkö ja 19 kansliahenkilökuntaan kuuluvaa. Hovioikeudessa on myös määräaikaista henkilökuntaa.

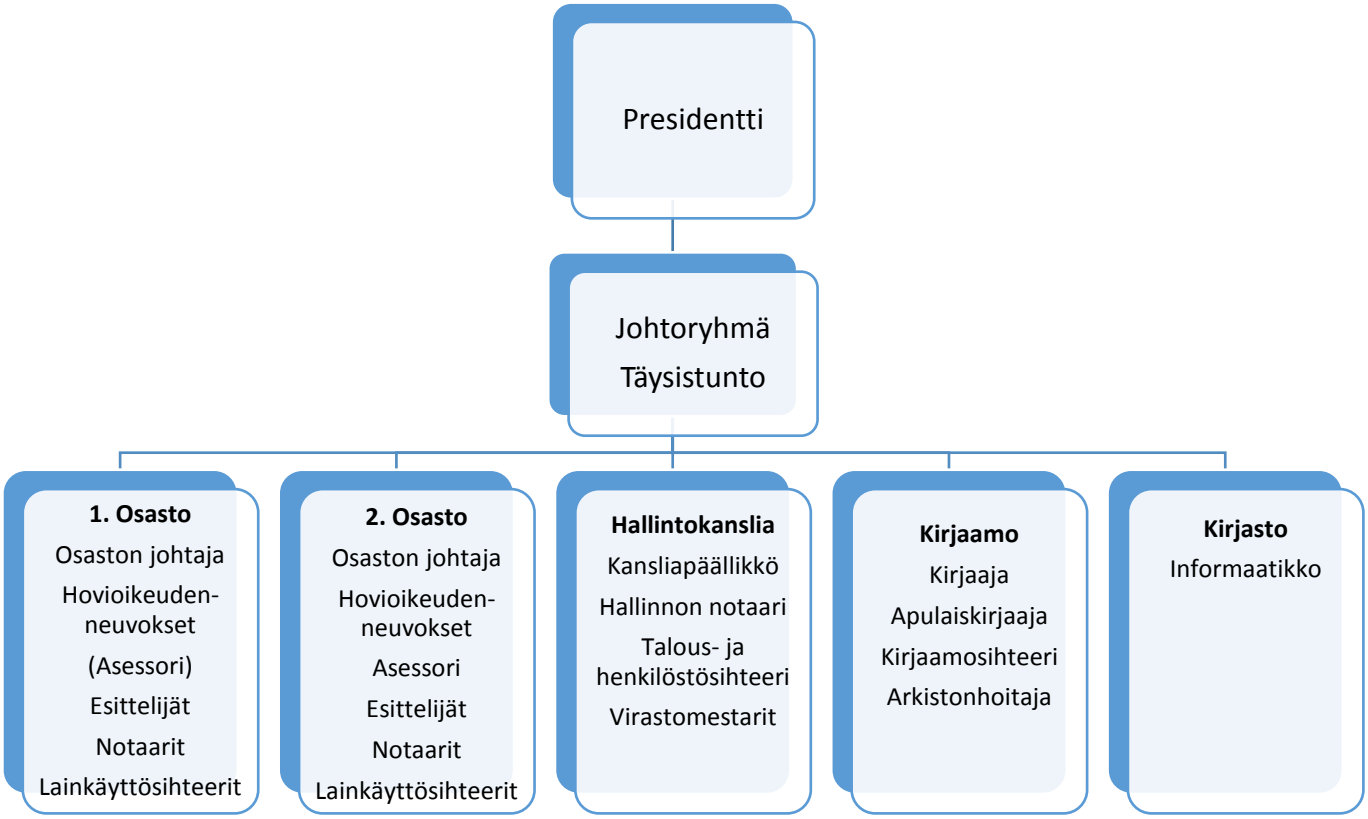

Hovrättens verksamhet leds av presidenten. Utöver presidenten tjänstgör 24 hovrättsråd, varav två är avdelningschefer samt en assessor som domare vid hovrätten. Hovrätten har 12 föredraganden. I hovrätten finns även en kanslichef samt kanslipersonal, som uppgår till 19 anställda. Vid hovrätten finns också tillfällig personal.

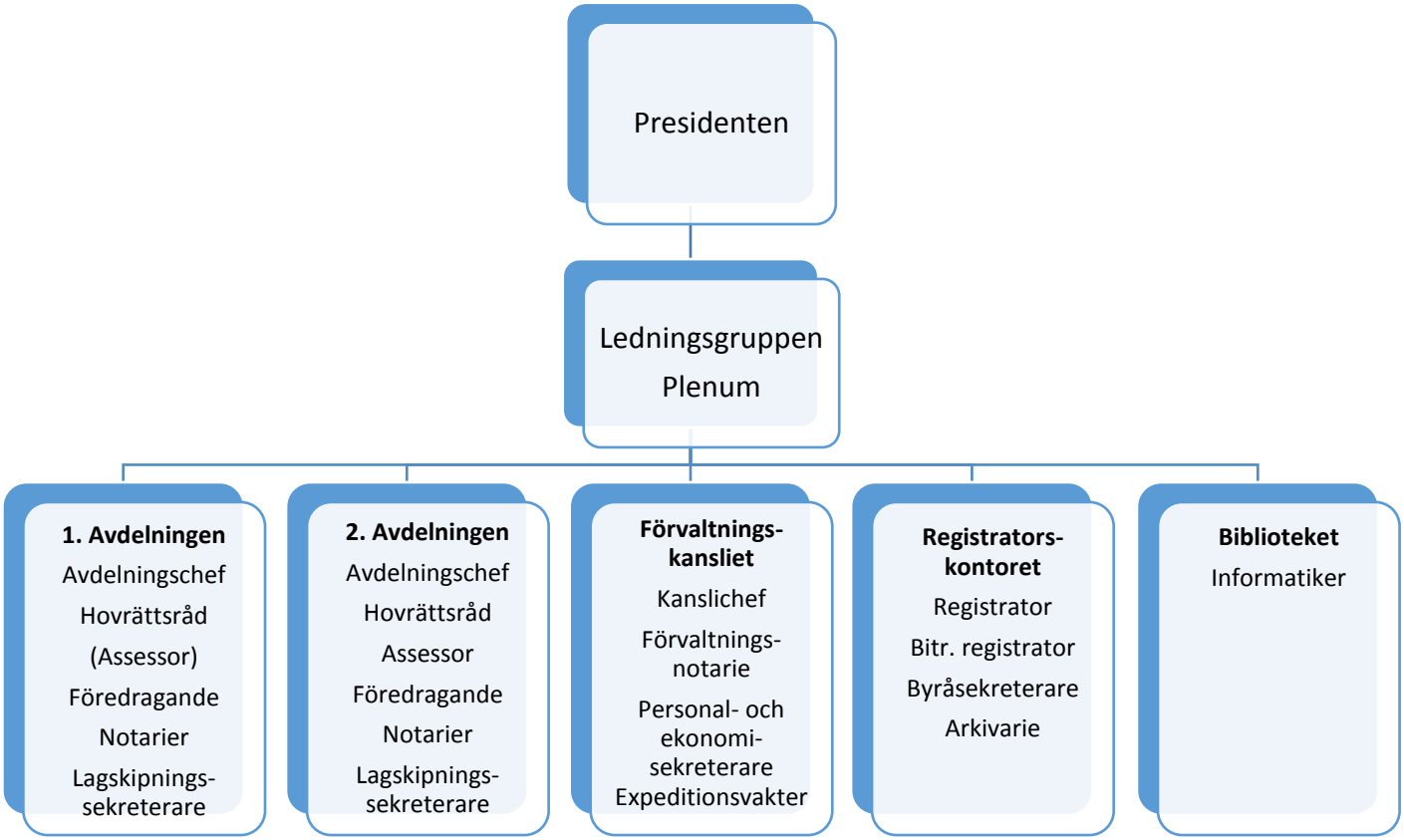

Hovioikeuden terveyspalvelut ja työhyvinvointi

Hovioikeudessa oli kertomusvuonna yhteensä 58 vakinaista virkaa. Virkamiehistä miesten osuus oli noin 34 % ja naisten osuus 66 % ja keski-ikä oli noin 43 vuotta.

Vuoden 2017 aikana sairauspoissaolopäiviä kertyi yhteensä 615. Sairauspoissaoloja oli 8,1 päivää / henkilötyövuosi. Yksittäisiä sairaustapauksia oli yhteensä 114. Terveystalo Vaasa on huolehtinut työterveyshuollosta, joka on jakautunut ehkäisevään ja työkykyä ylläpitävään toimintaan sekä yleislääkäritason sairaanhoitoon. Työterveyshuolto on suorittanut ikäryhmätarkastuksia ja työergonomian tarkistuksia. Hovioikeuden henkilökunnalle on tarjottu mahdollisuus influenssarokotuksen ottamiseen ja hierontaan, jonka kustannuksista hovioikeus on maksanut osan. Hovioikeus on myös tukenut henkilöstön liikunnallisia harrastuksia. Virkistyspäivällä käytiin Stundarsilla ja vierailtiin Kyrö Distillery Oy:ssä.

Hovrättens arbetshälsovård och arbetsvälmående

Vid hovrätten fanns under verksamhetsåret sammanlagt 58 stadigvarande tjänster. Av tjänstemännen var cirka 34 % män och 66 % kvinnor, och medelåldern var cirka 43 år.

Sjukfrånvaron under år 2017 uppgick till sammanlagt 615 dagar. Sjukdagarna utgjorde 8,1 dagar per årsverke. Sammanlagt förekom 114 enskilda sjukdomsfall. Terveystalo Vaasa har sörjt för arbetshälsovården. Åldersgrupps- och arbetsergonomigranskningar har fortsatt på samma sätt som tidigare. Arbetshälsovården är indelad i å ena sidan preventiv verksamhet, som syftar till att upprätthålla arbetsförmågan, och å andra sidan sjukvård på allmänläkarbasis. Hovrättens personal har erbjudits möjlighet till influensavaccinering. Hovrätten har även ordnat möjlighet för personalen att erhålla massage, och betalat en del av kostnaderna för denna. Hovrätten har understött personalens motionsutövning. Rekreationsdagen tillbringades vid Stundars och med ett besök till Kyrö Distillery Oy.

Koulutus / Utbildning

Hovioikeuden henkilökunta on osallistunut oikeusministeriön järjestämään koulutukseen. Hovioikeudessa on järjestetty useita koulutus- ja keskustelutilaisuuksia ajankohtaisista aiheista. Hovioikeus on järjestänyt myös omaa koulutusta henkilökunnalleen Vyvi-ohjelmien kuten Outlookin, Wordin sekä Excelin käytöstä. Vuoden aikana hovioikeudessa on myös ollut muita ICT-koulutuspäiviä (muun muassa Jaana-Maija Koukin vetämät Kaiku päivät), tietosuojakoulutusta (muun muassa Arjen tietosuojavideo) sekä VM Baro 2017 tulosten läpikäynti Terveystalon henkilökunnan kanssa. Hovioikeudessa on vuoden aikana järjestetty lainkäytöniltapäiviä syyteneuvottelusta, kiinteistön kauppariidoista sekä vahingonkorvausoikeuden ongelmista. Hovioikeus on yhdessä hallinto-oikeuden kanssa järjestänyt asessori-infotilaisuuden helmikuussa 2017.

Hovioikeuden lainkäyttöhenkilökunnalla on 24.-25.8.2017 ollut mahdollisuus osallistua Helsingissä pidettyyn Nordiska jurist mötet:iin ja 5.-6.10.2017 hovioikeuspiirin tuomaripäiviin Kokkolassa.

Hovrätten för Övre Norrland vieraili 22.-23.8.2017 Vaasan hovioikeudessa. Henkilöstöryhmittäin keskusteltiin maiden oikeusjärjestelmistä ja ajankohtaisista asioista mm. liittyen videotallenteisiin. Ravintolassa järjestettiin iltatilaisuus.

Hovrättens personal har deltagit i justitieministeriets kurser. Vid hovrätten har också ordnats flera skolnings- och diskussionstillfällen om aktuella ämnen. Hovrätten har också ordnat egen skolning för personalen om användningen av Outlook, Word och Excel, vilka hör till Vyvi-programmen. Under året har också hållits annan ICT-skolning (bl.a. har Jaana-Maija Kouki hållit sk. Kaiku dagar), dataskyddsutbildning (bl.a. inspelningen ”Arjen tietosuojavideo”) och VM Baro 2017 enkäten har gåtts igenom med personal från Terveystalo. I hovrätten har under året hållits rättskipningseftermiddagar med teman såsom åtalsuppgörelse, tvister vid fastighetsköp samt skadeståndsrättsliga problem. Hovrätten har tillsammans med förvaltningsdomstolen ordnat ett informationstillfälle om assessorsutbildningen i februari 2017.

Hovrättens domare och föredraganden har haft möjlighet att delta i Nordiska juristmötet i Helsingfors 24.-25.8.2017 och i hovrättskretsens domardagar i Karleby 5.-6.10.2017.

Hovrätten för Övre Norrland besökte Vasa hovrätt 22.-23.8.2017. Personalgrupper diskuterade ländernas rättssystem och aktuella frågor såsom bl.a. videoinspelningarna. På en restaurang ordnades en kvällstillställning.

Avoimet ovet / Öppet hus

Vaasassa toimivat tuomioistuimet, Vaasan hovioikeus, Vaasan hallinto-oikeus sekä Pohjanmaan käräjäoikeus, järjestivät avoimet ovet 25. lokakuuta 2017 Suomi 100-juhlavuoden kunniaksi. Hovioikeus avasi ovensa aamulla kello 9. Ovet olivat avoinna yleisölle kello 12 asti. Historiallinen rakennus kiinnosti, ja kävijöitä riitti aamusta jonoksi asti. Kävijöitä laskettiin käyneen hovioikeudessa 643. Hovioikeudessa vieraita kierrätettiin opastetuissa ryhmissä, molemmilla kotimaisilla kielillä. Kierrokset päättyivät pääkäsittelysaliin, jossa presidentti Tapani Vasama ja osastonjohtaja Antti Vaittinen kertoivat hovioikeuden päivittäisestä toiminnasta ja pääkäsittelyn kulusta. Avoimista ovista uutisoitiin suomen- ja ruotsinkielisissä paikallislehdissä, kahdella radioasemalla suorissa lähetyksissä sekä Ylen paikallisuutisissa.

Päivän päätteeksi järjestettiin Kino Ritzissä Suomi 100-teemainen juhlaseminaari. Seminaari alkoi Vaasan hallinto-oikeuden kokoamalla videoesityksellä 100-vuotisen Suomen taipaleesta. Seminaarin aloituspuheenvuoron piti hovioikeuden presidentti Vasama, jonka jälkeen emeritusprofessori Heikki Ylikangas piti luennon Suomen itsenäistymiseen johtaneista historiallisista tapahtumista. EU-parlamentaarikko Nils Torvalds piti puheensa Suomen itsenäisyyden kehityksestä Euroopan unionissa, jonka jälkeen Vaasan hallinto-oikeuden ylituomari Jaakko Kellosalo päätti tilaisuuden. Puheenjohtajana tilaisuudessa toimi Pohjanmaan käräjäoikeuden laamanni Daniel Allén.

Domstolarna i Vasa, Vasa hovrätt, Vasa förvaltningsdomstol och Österbottens tingsrätt höll öppet hus 25.10.2017 med anledning av Finlands 100 års jubileum. Hovrätten höll sina dörrar öppna för allmänheten klockan 9-12. Besökarna var mycket intresserade av hovrättens historia och under dagen besökte sammanlagt 643 personer hovrätten. Stundtals var kön mycket lång. I hovrätten hölls guidade turer på båda inhemska språken. Turerna avslutades i huvudförhandlingssalen, där president Tapani Vasama och avdelningschefen Antti Vaittinen berättade om hovrättens dagliga verksamhet och om huvudförhandlingarna. I finsk- och svenskspråkiga lokaltidningar, i direktsändningar från radiostationer och i Yles lokalnyheter berättades om tillställningen.

På eftermiddagen ordnades ett festseminarium med temat Finland 100 år på Kino Ritz. Vasa förvaltningsdomstol hade låtit göra ett videokollage om Finlands 100-åriga historia. Hovrättens president Vasma höll inledningstalet. Emeritius professor Heikki Ylikangas höll ett föredrag om de historiska händelserna som ledde till Finlands självständighet, varefter EU-parlamentarikern Nils Torvalds höll ett tal om Finlands självständighets utveckling i den Europeiska unionen. Vasa förvaltningsdomstols överdomare Jaakko Kellosalo höll avslutningstalet och som tillställningens ordförande fungerade Österbottens tingsrätts lagman Daniel Allén.

Henkilökunnan kokemuksia hovioikeustyöskentelystä kertomusvuonna / Personalens erfarenheter av hovrättsarbetet under berättelseåret

Ma. hovioikeudenneuvos Tarja Kalliomäki : Etäneuvoksen ajatuksia

Sain vuonna 2017 mahdollisuuden noin neljän vuoden käräjätuomarikokemuksen jälkeen palata määräaikaisena hovioikeudenneuvoksena hetkeksi Vaasan hovioikeuteen. Ennen käräjäoikeutta olin ollut Vaasan hovioikeudessa esittelijänä noin neljän ja puolen vuoden ajan.

Työskentelyni hovioikeudessa on toteutettu pääosin etätyöskentelynä Jyväskylästä käsin siten, että Vaasassa olen ollut keskimäärin kaksi työpäivää kuukaudessa. Minulle on jaettu Keski-Suomen käräjäoikeudesta tulleita asioita, joissa toimitettavat hovioikeuden pääkäsittelyt istutaan pääsääntöisesti matkakäräjinä Jyväskylässä. Esittelyt olen sopinut yleensä pidettäviksi Vaasa-päivinä, mutta muutaman kerran olemme pitäneet esittelyn joko matkakäräjäviikolla Jyväskylässä tai videoyhteydellä. Koulutuksiin ja kokouksiin osallistumisissa videoyhteyttä on hyödynnetty useamminkin.

Alussa ilmeni jonkin verran hankaluuksia sopivien matkakäräjäviikkojen kokoamisessa. Aloitin ns. puhtaalta pöydältä eikä valmiiksi sovittuja pääkäsittelyjä vielä ollut. Toisaalta matkakäräjäviikot oli jo joksikin aikaa eteenpäin täytetty. Lisäksi esteellisyyksien määrä erityisesti rikosasioissa oli ehkä yllättävänkin suuri johtuen lähinnä osallistumisestani käräjäoikeudessa pakkokeinoasioiden käsittelyyn.

Ajan kuluessa esteellisyydet ovat vähentyneet ja asiat on muutoinkin saatu paremmin etenemään. Etäneuvoksena – näkökulmasta riippuen – joko välttyy tai jää paitsi monista tehtävistä. Tämän kompensoimiseksi on pyritty siihen, että olisin Jyväskylän viikkojen pääkäsittelyissä mukana mahdollisimman paljon. Tämä vähentää muiden jäsenten osalta matkustamista ja siitä aiheutuvaa ajanhukkaa ja vaivaa. Alun esteellisyyksistä huolimatta olen kokenut etätyön onnistumisen kannalta hyvänä asiana sen, että molemmat talot ja suurin osa ihmisistä on ollut minulle ennestään tuttuja. Tämä on huomattavasti helpottanut yhteydenpitoa ja käytännön järjestelyjä.

Ammatillisessa mielessä hovioikeustyöskentely on tuonut kaivattua vaihtelua työhöni ja lisännyt osaamistani. Käräjäoikeudessa olin koko neljän vuoden ajan ollut rikososastolla ja käsitellyt lisäksi vain muutamia riita-asioita. Hovioikeudessa ratkaistavana on ollut koko ajan kaikkien asiaryhmien juttuja. Oman työkokemuksen karttumisen ansiosta hovioikeustyöskentely on substanssin ja tuomioiden kirjoittamisen osalta tuntunut vaivattomammalta kuin mitä muistelen sen esittelijävuosinani olleen. Toisaalta on ollut jälleen erittäin hyödyllistä ”joutua” välillä lukemaan muidenkin kirjoittamaa tekstiä, sekä käräjäoikeuden että hovioikeuden tuomioita. Käräjätuomarin työhän on tältä osin hyvin itsenäistä, eikä muiden kirjoittamia tuomioita juurikaan tule luettua. Tällöin ei myöskään välttämättä tule kovinkaan usein pohtineeksi omien ehkä pinttyneiden tapojensa toimivuutta/toimimattomuutta tai sitä, miten omaa työskentelyä voisi kehittää. Mainittu koskee luonnollisesti myös prosessinjohtoa. Hovioikeudessa kokeneiden puheenjohtajien työskentelyn seuraamisesta on saanut vinkkejä oman työskentelyn kehittämiseen.

Lisäksi mieluista vaihtelua hovioikeustyössä on ollut kollegiaalisuus. Huonona puolena tältä osin on toki se, että esimerkiksi tuomiokonseptin kiertäessä kokoonpanon jäsenillä samaan asiaan joutuu palaamaan ehkä useammankin kerran ja joskus pidemmällä viiveellä. Toisaalta hyvänä puolena on asioiden monipuolisempi harkinta, mielipiteiden vaihto ja mahdollisuus oppia itseä kokeneemmilta. Päätösneuvottelut ja esittelyt kehittävät kykyä ilmaista ajatuksensa asiasta suullisesti, mikä taito on tietysti tarpeen käräjäoikeudessakin muun muassa puheenjohtajana toimiessa ja tuomioita julistettaessa.

Samaan ajanjaksoon hovioikeustyöskentelyni kanssa on ajoittunut sähköisten oikeudenkäyntimenettelyjen kehittäminen. Etätyö on välttämättä edellyttänyt oman osaamisen kehittämistä myös näiltä osin ja tukenut koulutuksista saatujen oppien hyödyntämistä käytännössä.

Koen saaneeni suurta hyötyä siitä, että olen saanut työskennellä tuomarin tehtävissä sekä käräjäoikeudessa että hovioikeudessa. Työssä toisaalta käräjä- ja toisaalta hovioikeudessa on toki yhtäläisyyksiä, mutta myös paljon eroja. Sama ratkaistava asia saattaa näyttäytyä eri oikeusasteissa hyvinkin erilaisena ja painotukset sen osalta, mikä asiassa on huomion kohteena, saattavat vaihdella. Itse näen kummassakin työssä yhtä lailla hyviä ja huonoja puolia ja kumpaankin työhön liittyy haasteita ja työpaineita, vaikkakin eri tavalla. Kokemus kummankin oikeusasteen työstä lisää paitsi omaa osaamista myös arvostusta kummassakin tuomioistuimessa tehtävää työtä kohtaan.

Kaiken kaikkiaan etätyöskentely hovioikeudessa on ollut positiivinen ja ammatillisesti erittäin hyödyllinen kokemus. Etätyöskentelyni on vaatinut erityisjärjestelyjä niin sihteereiden kuin esittelijöiden ja muiden neuvostenkin toimesta. Kiitän kaikkia saamastani avusta. Jatkossa oikeudenkäynnin edelleen sähköistyessä sekä järjestelmien ja työmenetelmien kehittyessä vastaavanlainen etätyöskentely saattaa olla ajankohtaista useammankin kohdalla. Myös tämänkaltaisen tehtäväkierron yleistymistä ainakin omien kokemusteni perusteella kannatan.

Vasa hovrätt inledde sin verksamhet år 1776. 241 år senare går jag in genom dörrarna i hovrättens nuvarande byggnad i slutet på hovrättsesplanaden. Det är min första arbetsdag som föredragande. Medan jag går upp för trapporna till andra våningen tänker jag att 241 år är en lång tid. Flera generationer av jurister har gått upp och ner för dessa trappor, in och ut ur föredragningssalarna, suttit i biblioteket och bläddrat i lagböcker, avgjort otaliga möjliga och omöjliga mål och här ska jag ta vid nånstans mitt i historien. Det tänker jag fortfarande ibland. Hur unikt det är att jobba vid en institution med en så lång historia som dessutom, på grund av byggnaden hovrätten verkar i, helt konkret gör sig påmind dagligen. Det är mycket som sitter i väggarna här och jag kan känna att historien på många sätt förpliktar.

Förutom den historiska miljön är jobbet även på många andra sätt mycket olikt mina tidigare anställningar inom privata sektorn. Det säger sig självt att arbetssätten och beslutsprocesserna skiljer sig mellan statliga institutioner där man utövar offentlig makt och vars verksamhet finansieras med skattemedel och privata företag. Inom affärsjuridiken, där stora delar av verksamheten grundar sig på avtal, spelar företagsekonomiska hänsyn en betydande roll i den juridiska argumentationen och svaren på olika frågeställningar blir ofta ett resultat av en riskavvägning mellan olika möjliga utfall och intressen. I all offentlig verksamhet skall lag noggrant iakttas. Trots de uppenbara skillnaderna mellan dessa två världar har jag ändå i dem båda upplevt samma höga ambitionsnivå i arbetet, vare sig det gäller att få till det fördelaktigaste överlåtelseavtalet eller välmotiverade domen i det senaste brottmålet. Det går inte heller att undgå att en bekant strävan efter kostnadseffektivitet även kommit till statsförvaltningen för att stanna.

Mina första månader som föredragande har varit otroligt lärorika. Jag upplever föredragandens roll i det kollegiala beslutsfattandet i hovrätten som både utmanande och givande. Förmågan till juridisk argumentation sätts på prov och noggrannheten i ditt arbete under lupp när tre domare granskar ditt beslutsförslag och motiveringarna därtill. Samtidigt är det just därför jag verkligen har svårt att tänka mig en bättre utsiktspost till arbetet inom domstolsväsendet än föredragandens där varje mål är en chans att testa sin kunskap och lära sig något nytt.

På tal om historien. Med tanke på arbetssätten känns det som att jag har hoppat på tåget mitt i en väldigt konkret och intensiv fas av den just nu. Under mina första månader på hovrätten har det gjorts stora införskaffningar i elektronisk utrustning och flera nya arbetssätt som föranleds av övergången till en elektronisk rättegång har införts i snabb takt. Bordet i plenisalen har fyllts av internetkablar, ny utrustning har anskaffats för videohöranden och elektronisk genomgång av skriftliga bevis, bordsdatorerna är på väg in i historien och föredragningar bokas och material delas till sammansättningen via kalenderinbjudningar. Vi är ständigt uppkopplade och helt beroende av fungerande teknisk utrustning i vårt arbete. Gustaf III skulle troligen sätta kaffet i vrångstrupen skulle han komma in på hovrätten idag.

De förändringar som digitaliseringen fört med sig är troligen de mest betydande för domstolsväsendet på väldigt länge. Den nya tekniken utmanar och frustrerar även den mest hugade användaren, men tvingar oss samtidigt att tänka i nya banor och öppnar dörrar för mer effektiva arbetsmetoder och smart tidsanvändning. Användning av videoutrustning och andra elektroniska kommunikationsmedel löser redan nu många problem med avstånd och gör domstolen mer tillgänglig för klienterna. I bästa fall bidrar detta i längden till upplevelsen av en rättvis rättegång. Jag är glad att få vara en del av historien just nu.

Viime vuosi oli työhistoriani 42. vuosi hovioikeudessa.

Nuorena Seinäjoen Kauppaopilaitoksesta vasta valmistuneena merkonomina olin saanut puolen vuoden äitiysloman sijaisuuden Itikalta, nykyiseltä Atrialta, sen ATK-osastolta reikäkorttilävistäjänä. Sijaisuuden loputtua joulukuussa 1975 olin vastavihitty rouva enkä halunnut jäädä Seinäjoelle, koska silloinen mieheni opiskeli Vaasassa. Kävin Vaasan työvoimatoimistossa, josta minut ohjattiin hovioikeuteen ja hovioikeuden sihteerin (nyk. kansliapäällikkö) Leena Korkalaisen haastatteluun. Ilokseni muutaman päivän kuluttua minulle ilmoitettiin valinnastani ja niinpä aloitin kaksi päivää ennen joulua konekirjoittajana. Ensimmäisen tilini sain tuolta vajaalta kuukaudelta kirjaamosta käteisenä ts. oikean tilipussin. Sitä työtä en kuitenkaan tehnyt paria kuukautta kauempaa, kun sain siirtyä kirjaamoon.

Vannoin virkavalani täysistuntosalissa hallintojaoston läsnä ollessa. Tilaisuudesta piti poistua takaperin valaraamatulta ulos förmaakiin. Presidenttinä oli Ritva Hyöky.

Kirjaamossa oli siihen aikaan kirjaaja, apulaiskirjaaja ja kanslisti, joka hoiti julkipanot. Huone oli sama kuin nykyinenkin kirjaamo. Kirjaajana oli tuolloin Anneli Luostarinen, jonka valokuva on viimeisenä kirjaamon kirjaajien kuvarivistössä.

Saapuvat jutut kirjattiin käsin diaarikirjaan vuoden 1976 alkuun asti. Kirjauksia ei kuitenkaan enää tehty sulkakynällä, vaan oikein kuulakärkikynällä. Nämä diaarikirjat olivat käytössä vielä jonkin aikaa minullakin, vaikka kirjaaminen oli vuoden alusta jo aloitettu kirjoituskoneella. Koneeseen laitettiin nelinkertainen lomake jokaista kirjattavaa juttua kohti ja siitä päällimmäinen vietiin kirjaamon diaarikansioon, toinen asiakirjan kansilehdeksi, kolmas jäsenen/esittelijän jakoluettelokansioon ja neljäs asiakirjoihin. Kirjattaessa yritin naputella mahdollisimman tarkasti, sillä virheen tullessa koko paperi oli otettava pois ja aloitettava alusta tai sitten raaputettava virheellinen lyönti partakoneenterällä pois kaikista neljästä paperista. Tätä järjestelmää käytettiin runsaat 12 vuotta. Tietokoneet tulivat v. 1989. Muistan vieläkin sen riemun tunteen, kuinka helppoa oli korjata virheellistä tekstiä.

Juttujen jakamiseen oli perustettu jakotoimikunta vuonna 1976. Sen ensimmäiset jäsenet olivat hovioikeudenneuvos Arvi Paasikoski ja viskaali Lasse Silvennoinen ja minä sihteerinä. Presidentti Rintalan aikana jakotoimikunta lakkautettiin ja juttujen jako koko talolle siirtyi kokonaan minulle, jolloin ei tarvinnut pistehyvityksiä antaa jäsenelle eikä viskaalille. Siihen aikaan juttuja ei jaettu heti, vaan jakamattomia juttuja säilytettiin valtavissa, isoissa kaapeissa diaarinumerojärjestyksessä. Kun juttuihin tuli lisää materiaalia, jouduin vetämään aktin kaapista, lisäämään sen siihen ja tietysti tarkasti oikeaan paikkaan takaisin. Akteja oli tuhansia eivätkä ne aina olleetkaan diaarinumerojärjestyksessä. Siinä sitten yritin etsiä erilaisten todennäköisyyksien mukaan, missä mahtaa olla kyseinen akti ja aina ne jostain löytyivät, joskus jopa kaikkien kaappien järjestämisellä. Uusien juttujen tarvitsijat kävivät merkitsemässä listaan, montako pistettä hän tarvitsi lisää. Yleensä esittelijöillä oli 12 pistettä kerrallaan valmisteltavana. Viikon esittelyvelvollisuus oli 4 pistettä.

Vuosina 1976-1978 asianosaisten kysyessä jutun vaihetta, muistan ilmoittaneeni useastikin, että juttu menee julki 3-4 vuoden kuluttua. Rovaniemen hovioikeus perustettiin vuonna 1979, jolloin sinne siirrettiin Rovaniemen hovioikeuspiirin jutut. Käsittelyajat lyhenivät sen jälkeen selvästi. Suurimmillaan vireillä olevia juttuja Vaasassa oli n. 6000 asiaa. Nykyään puhutaan harvoin yli vuoden vanhoista jutuista.

Oivaa tilannehuumoria sattui, kun remonttimiehet joutuivat siirtämään raskasta rikosjuttujen juttukaappia. Kantajat sanoivat, että tämä painaa kuin synti, johon totesin, että syntiähän se on täynnäkin.

Kirjaamossa oli valtavan iso kortistorumpu, jossa oli laatikoissa pahvisia hakukortteja aakkosittain järjestettynä jokaisesta asianosaisesta tehtynä kirjaamisen yhteydessä. Puhelinkyselyssä harvemmin kukaan tiesi diaarinumeroa, jolloin rumpua pyöritettiin isolla veivillä ympäri ja siten rumpu saatiin oikean aakkosen kohdalle, löydettiin diaarinumero ja voitiin kertoa jonkinlainen arvio jutun vaiheista. Diaariin ei merkitty muita välivaiheita, kuin ratkaisutiedot tai, jos asiakirjat lähetettiin esim. mielentilatutkimukseen. Mikäli asiakirjat lähetettiin jonnekin virastoon, pistettiin neulalla asiakirjan läpi kalastajalankanaru, jonka päät

solmittiin yhteen ja solmukohtaan sinetti, ettei sivuja katoa laina-aikana.

Alkuvuosinani kirjaamossa kävi asiakkaita melko paljon, koska valitukset ja vastaukset jätettiin suoraan hovioikeuteen. Liitteissä piti olla liiteleimat leimamerkkeinä. Fataali asiakirjan henkilökohtaiselle tuomiselle oli keskellä päivää klo 12.00. Mikäli asiakirjan tuoja myöhästyi, sitä voitiin kiertää viemällä kirje postiin, josta se tuotiin pikana kirjaamoon. Postin välityksellä toimitettujen asiakirjojen määräaika oli vasta klo 16.15. Tämä poistui, kun valitukset tuli toimittaa ensin käräjäoikeuteen ja sieltä ne toimitetaan hovioikeuteen.

Julkimeneviin toimituskirjoihin ja lainvoimaisuustodistuksiin liimattiin leimamerkkejä maksun verran, kunnes saimme hienon frankkeerauskoneen. Muistan, kuinka sen koneen kanssa piti olla aivan erityisen tarkkana, ettei leimannut väärää summaa. Liian suuren summan merkintä tai paperin rypistyminen aiheutti monenlaista harmia.

Olin kirjaamossa kaikkiaan 19 vuotta, jonka aikana kaksi kertaa äitiyslomalla. Näiden vuosien aikana sijaistin kirjaajaa lomilla yms. yhteensä 2 v 6 kk ja kanslistia yhteensä 2 v 4 kk.

Ennen vuotta 1987 ei hovioikeuden jäsenillä ollut omia työhuoneita hovioikeudessa. Tuolloin he kävivät istunnoissa, jotka alkoivat useimmiten klo 11.00 ja myöhemmin jo klo 9.00. Hovioikeuden remontin jälkeen kaikki saivat työhuoneen, joko oman tai jaetun toisen kanssa.

Vuodet 1985-1987 oli koko hovioikeus evakossa keskellä kaupunkia Vaasanpuistikolla, kerrostalon kahdessa kerroksessa. Tämä oli eräänlaista vaihtelua ainakin minulle, kun oltiin ihan kaupungin keskustassa.

Remontin jälkeen moniin vuosiin ei huoneisiin saanut tuoda mitään omia tavaroita eikä muuttaa mitään, sillä kaikki oli Rakennushallituksen suunnittelijoiden mukaan hankittu.

Hovioikeuden pääkäsittelyt lisääntyivät runsaasti 1990 luvun puolivälissä ja tuli pääkäsittelyjen järjestämisiä ja myös matkakäräjät alkoivat. Hovioikeuteen muodostettiin kolme osastoa, joihin haettiin osastosihteereitä. Leena Lehmusvirpi, Tuulikki Ahola ja minä saimme virat. Virkanimike vaihdettiin joitakin vuosia sitten notaariksi. Vuonna 1995 me kolme ja muutama muukin pääsimme presidentti Erkki Rintalan sopimaan Helsingin yliopiston Vaasan oikeustieteellisen koulutusohjelmaan. Siellä kävimme samoilla luennoilla n. 30 h, kuin nuoret oikeustieteen opiskelijat, mutta tenttimme olivat erilaiset (kirjallisuutta 300 s.). Kursseja olivat oikeudenkäyntimenettely, yksityisoikeuden perusteet, perhe- ja jäämistöoikeus, rikosoikeus, insolvenssioikeus ja oikeusinformatiikka.

Nykyisessä tehtävässäni olen ollut jo 23 vuotta. Olen viihtynyt molemmissa tehtävissäni erittäin hyvin ja kokenut, että hovioikeus on ollut minulle kaikin puolin hyvä työpaikka ja kun kesällä jään eläkkeelle, lähden tyytyväisin mielin.

6. Hovioikeuden kirjasto / Hovrättens bibliotek

Henkilökunnan käytössä on oikeudellinen virastokirjasto, jonka palveluja voivat käyttää myös muut ylioikeudet ja hovioikeuspiirin käräjäoikeudet, syyttäjät, paikalliset asianajajat sekä opiskelijat ja tutkijat. Kirjastoon kuuluu suomalaisia ja kansainvälisiä oikeustieteellisiä monografioita, kausijulkaisuja, lainvalmistelu- ja lainsäädäntöaineistoa, oikeustapauskokoelmia, bibliografioita, hakuteoksia sekä muuta oheiskirjallisuutta.

Vuonna 2017 kirjastoon hankittiin 276 nidettä. Kirja- ja lehtihankintoihin käytettiin noin 23.600 euroa. Hankinnoista kotimaisten kirjojen osuus oli 68 % (mihin sisältyvät myös lakikirjat), ulkomaisten kirjojen osuus oli 20 % ja aikakausijulkaisujen osuus oli 12 %. Vaasan hovioikeuden henkilöstön lainauskerrat olivat 715. Hovioikeuden ulkopuoliset henkilöt lainasivat 125 kirjaa ja tekivät noin 90 yhteydenottoa.

Hovioikeus julkaisee viikoittain tiedotteen, Perjantaibladetin, joka hovioikeuden henkilökunnan lisäksi jaetaan muun muassa hovioikeuspiirin käräjäoikeuksiin ja syyttäjänvirastoihin. Perjantaibladet sisältää tietoa hovioikeuden tulevan viikon toiminnasta, kirjaston uutuuksista sekä ajankohtaisista asioista.

Till personalens förfogande finns ett juridiskt bibliotek, vars tjänster kan användas även av andra överrätter, av de tingsrätter som hör till hovrättens domkrets, åklagarna, de lokala advokaterna samt studerande och forskare. I biblioteket finns finländska och internationella juridiska monografier, tidskrifter, lagberednings- och lagstiftningsmaterial, rättsfallssamlingar, bibliografier, uppslagsverk och övrig litteratur.

Till biblioteket införskaffades 276 titlar år 2017. För dessa anskaffningar användes ungefär 23.600 euro. Av anskaffningarna utgjorde antalet inhemska böcker 68 % (inklusive lagböckerna), utländska böcker 20% och tidskrifter 12 %. Hovrättens egen personal har gjort 715 lån. Utomstående personer har gjort 125 lån och kontaktat biblioteket cirka 90 gånger.

Hovrätten utger varje vecka en kommuniké, Perjantaibladet, som förutom till hovrättens personal delas ut till bland annat domkretsens tingsrätter och åklagarämbeten. Perjantaibladet innehåller information om hovrättens verksamhet under den kommande veckan, bibliotekets nyheter samt aktuella ärenden.

7. Yhteistoiminta Helsingin yliopiston kanssa / Samarbete med Helsingfors universitet

Hovioikeus on jo usean vuoden ajan toiminut myös yhteistyössä Helsingin yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan Vaasan yksikön kanssa järjestäen muun muassa oikeustieteen opiskelijoille mahdollisuuden hovioikeusharjoitteluun rikos- ja prosessioikeuden käytännöllisen kurssin merkeissä.

Hovioikeus on lukukautena 2017-2018 antanut henkilökunnalleen mahdollisuuden osallistua täydennyskoulutukseen yhteistyössä Helsingin yliopiston kanssa. Koulutusosion voi sisällyttää ammatillisen lisensiaatintutkintoon.

Hovrätten har redan under flera års tid samarbetat med Helsingfors universitets juridiska fakultets enhet i Vasa. Studerandena har erbjudits möjlighet till hovrättspraktik i form av en praktisk kurs i straff- och processrätt.

Hovrätten har under läsåret 2017-2018 samarbetat med Helsingfors universitet och gett rättskipningspersonalen möjlighet att delta i fortbildning. Utbildningen kan användas i samband med en yrkesinriktad licentiatexamen.

8. Liitteet / Bilagor

1. Vaasan hovioikeuden hovioikeuspiiri / Vasa hovrätts domkrets 31.12.2016.
2. Luettelo hovioikeuden henkilökunnasta 31.12.2017 / Förteckning över hovrättens personal 31.12.2017
3. Henkilökunnassa tapahtuneet muutokset vuonna 2017 / Ändringar i personalen år 2017

Liite 1 / Bilaga 1: Hovioikeuspiiri / Domkrets 31.12.2016

Käräjäoikeudet ja niihin kuuluvat kunnat 31.12.2016 /
Tingsrätterna och till dem tillhörande kommuner 31.12.2016

Etelä-Pohjanmaan käräjäoikeus (192 860 as.), kanslia Seinäjoella
Alajärvi, Alavus, Evijärvi, Ilmajoki, Isojoki, Karijoki, Kauhajoki, Kauhava, Kuortane, Kurikka, Lappajärvi, Lapua, Seinäjoki, Soini, Teuva, Vimpeli ja Ähtäri
Södra Österbottens tingsrätt (192 860 inv.), kansliet i Seinäjoki
Alajärvi, Alavus, Bötom, Etseri, Evijärvi, Ilmajoki, Kauhajoki, Kauhava, Kuortane, Kurikka, Lappajärvi, Lappo, Soini, Storå, Vimpeli och Östermark

Keski-Pohjanmaan käräjäoikeus (69 027 as.), kanslia Kokkolassa
Halsua, Kannus, Kaustinen, Kokkola, Lestijärvi, Perho, Toholampi ja Veteli
Mellersta Österbottens tingsrätt (69 027 inv.), kansliet i Karleby
Halsua, Kannus, Karleby, Kaustby, Lestijärvi, Perho, Toholampi och Veteli

Keski-Suomen käräjäoikeus (276 196 as.), kanslia Jyväskylässä
Hankasalmi, Joutsa, Jyväskylä, Jämsä, Kannonkoski, Karstula, Keuruu, Kinnula, Kivijärvi, Konnevesi, Kuhmoinen, Kyyjärvi, Laukaa, Luhanka, Multia, Muurame, Petäjävesi, Pihtipudas, Saarijärvi, Toivakka, Uurainen, Viitasaari ja Äänekoski
Mellersta Finlands tingsrätt (276 196 inv.), kansliet i Jyväskylä
Hankasalmi, Joutsa, Jyväskylä, Jämsä, Kannonkoski, Karstula, Keuruu, Kinnula, Kivijärvi, Konnevesi, Kuhmoinen, Kyyjärvi, Laukaa, Luhanka, Multia, Muurame, Petäjävesi, Pihtipudas, Saarijärvi, Toivakka, Uurainen, Viitasaari och Äänekoski

Pohjanmaan käräjäoikeus (181 441 as.), kanslia Vaasassa
Isokyrö, Kaskinen, Korsnäs, Kristiinankaupunki, Kruunupyy, Laihia, Luoto, Maalahti, Mustasaari, Närpiö, Pedersöre, Pietarsaari, Uusikaarlepyy, Vaasa ja Vöyri,
Österbottens tingsrätt (181 441 inv.), kansliet i Vasa
Jakobstad, Kaskö, Korsholm, Korsnäs, Kristinestad, Kronoby, Laihela, Larsmo, Malax, Nykarleby, Närpes, Pedersöre, Storkyro, Vasa och Vörå

Satakunnan käräjäoikeus (221 740 as.), kanslia Porissa
Eura, Eurajoki, Harjavalta, Honkajoki, Huittinen, Jämijärvi, Kankaanpää, Karvia, Kokemäki, Luvia, Merikarvia, Nakkila, Pomarkku, Pori, Rauma, Siikainen, Säkylä ja Ulvila
Satakunta tingsrätt (221 440 inv.), kansliet i Björneborg
Björneborg, Eura, Euraåminne, Harjavalta, Honkajoki, Huittinen (Vittis), Jämijärvi, Kankaanpää, Karvia, Kumo, Kjulo, Nakkila, Påmark, Raumo, Sastmola, Siikainen, Säkylä och Ulvsby

Liite 2 / Bilaga 2: Henkilökunta 31.12.2017 / Personalen 31.12.2017

Presidentti / Presidenten Tapani Vasama

Osastonjohtajat / Avdelningschefer

Eija-Liisa Helin
Antti Vaittinen

Hovioikeudenneuvokset / Hovrättsråden

Juhani Palmu
Annette Laukkonen
Pirkko Loukusa
Harri Kurkinen
Tuula Keltikangas
Hagar Nordström
Jukka Mäkelä
Petteri Korhonen
Ulla Maija Hakomäki
Pasi Vihla
Ulla-Maj Leppäkorpi
Juhani Laurinolli
Markku Mäkynen
Maija Hakkarainen-Ylänkö
Kirsi Häkkinen
Eerika Hirvelä
Tapio Kaarniemi
Timo Saranpää (vv/tl)
Mika Kinnunen
Heikki Sneck (ma/tf)
Sirpa Virkkala (ma/tf vv/tl kansliapäällikkö / kanslichef)
Johanna Borgmästars (ma/tf)
Yvonne Strömsholm (ma/tf vv/tl esittelijä / föredragande)
Tarja Kalliomäki (ma/tf)
Anne Saranpää (ma/tf vv/tl esittelijä / föredragande)

Kansliapäällikkö / Kanslichef Sandra Wallin (ma/tf vv/tl esittelijä / föredragande)

Asessori / Asessor Linda Taivassalo (vv/tl esittelijä / föredragande)

Esittelijät / Föredragande

Annina Wahlbeck (vv/tl)
Yvonne Strömsholm (vv/tl)
Otto Ollikainen (vv/tl)
Patrick Palmroos (vv/tl)
Ulf Brunberg (vv/tl)
Sandra Wallin (vv/tl)
Anne Saranpää (vv/tl)
Linda Taivassalo (vv/tl)
Aleksi Rantanen (vv/tl)
Antti Oinas (vv/tl)
Nina Sillanpää
Henriikka Rantanen (ma/tf, vv/tl)
Pia-Maria Sillanpää (ma/tf)
Heini Hakala (ma/tf)

Mari Tikkala (ma/tf)
Maria Rudanko (ma/tf)
Matti Vaattovaara (ma/tf)
Laura Kyyrönen (ma/tf)
Jurkka Jämsä (ma/tf, 50 %)
Martina Nyman (ma/tf)
Matti Sankamo (ma/tf)
Maarit Renko (ma/tf)
Toni Värttö (ma/tf)

Notaarit / Notarier
Tiina Holm
Leena Lehmusvirpi
Tarja Pajuluoma
Desiré Fremleson-Mäkynen (50 %)
Eija Hautalaakso

Informaatikko / Informatiker
Katja Hemminki

Kirjaaja / Registrator
Kaisa Sundholm (vv/tl)

Apulaiskirjaaja / Biträdande registrator
Katri Kivelä-Anttila

Kirjaamosihteeri / Registratorssekreterare
Marja-Leena Luhta
Juho Puranen (ma/tf 50 %)

Talous- ja henkilöstösihteeri / Ekonomi- och personalsekreterare
Tuija Lax

Lainkäyttösihteerit / Lagskipningssekreterare
Sari Kuusela
Kaisa Palmroos (erityissihteeri, vv/tl)
Riina Rajamäki (erityissihteeri)
Heini Korpi-Hallila
Virpi Reinikka
Katri Kronman
Mirka Peltonen (ma/tf, vv/tl)
Nelli Säntti (ma/tf, vv/tl)
Päivi Matinmikko (ma/tf, vv/tl)
Marielle Agbejule (ma/tf)
Minerva Heikkilä (ma/tf)

Arkistonhoitaja / Arkivarie
Harri Peltoniemi

Virastomestarit / Expeditionsvakter
Kalervo Pihlajamäki
Anita Hietamäki

lyhennykset/förkortningar:
vv/tl: virkavapaalla/tjänstledig
ma/tf: määräaikainen/tillfällig

Liite 3 / Bilaga 3: Muutokset henkilökunnassa vuonna 2017 / Ändringar i personalen år 2017

Ma esittelijät / tf föredraganden Sanja Raunio ja Toni Savolainen irtisanoutuivat 1.2.2017 lukien / sade upp sig fr.o.m. 1.2.2017.

Hovioikeudenlaamanni / hovrättslagmannen Raija Liljenfeldt jäi eläkkeelle 1.2.2017 / gick i pension 1.2.2017.

Hovioikeudenlaamanni / hovrättslagmannen Robert Liljenfeldt jäi eläkkeelle 1.3.2017 / gick i pension 1.3.2017.

Ma esittelijä / tf föredraganden Henna Niemi irtisanoutui 1.3.2017 lukien / sade upp sig fr.o.m. 1.3.2017.

Ma hovioikeudenneuvos / tf hovrättsrådet Timo Saranpää nimitettiin hovioikeudenneuvoksen (T12) virkaan 1.3.2017 lukien / utnämndes till hovrättsrådstjänsten (T12) fr.o.m. 1.3.2017.

Ma hovioikeudenneuvos / tf hovrättsrådet Mika Kinnunen nimitettiin hovioikeudenneuvoksen (T12) virkaan 1.3.2017 lukien / utnämndes till hovrättsrådstjänsten (T12) fr.o.m. 1.3.2017.

Ma lainkäyttösihteeri / tf lagskipningssekreteraren Katri Kronman nimitettiin lainkäyttösihteerin virkaan 1.3.2017 lukien / utnämndes till tjänsten som lagskipningssekreterare fr.o.m. 1.3.2017.

Esittelijä / föredraganden Andreas Uthardt nimitettiin Pohjanmaan käräjäoikeuteen käräjätuomarin (T11) virkaan 1.4.2017 lukien / utnämndes till Österbottens tingsrätts tingsdomartjänst fr.o.m. 1.4.2017.

Hovioikeudenneuvos / hovrättsrådet Juhani Laurinolli nimitettiin hovioikeudenneuvoksen (T14) virkaan 1.6.2017 lukien / utnämndes till hovrättsrådstjänsten (T14) fr.o.m. 1.6.2017.

Hovioikeudenneuvokset / hovrättsråden (T12) Markku Mäkynen ja / och Kirsi Häkkinen nimitettiin hovioikeudenneuvoksen virkaan (T14) 1.7.2017 lukien / utnämndes till hovrättsrådstjänsten (T14) fr.o.m. 1.7.2017.

Esittelijät / föredraganden (T8) Linda Taivassalo ja Aleksi Rantanen nimitettiin esittelijän (T9) virkaan 1.7.2017 lukien / utnämndes till föredragandetjänsten (T9) fr.o.m. 1.7.2017.

Esittelijä / föredraganden Nina Träskbäck nimitettiin Pohjanmaan käräjäoikeuteen käräjätuomarin (T11) virkaan 1.7.2017 lukien / utnämndes till Österbottens tingsrätts tingsdomartjänst (T11) fr.o.m. 1.7.2017.

Esittelijä / föredraganden Sami Lehtimäki nimitettiin Etelä-Pohjanmaan käräjäoikeuteen käräjätuomarin (T11) virkaan 1.8.2017 lukien / utnämndes till Södra Österbottens tingsrätts tingsdomartjänst (T11) fr.o.m. 1.8.2017.

Ma käräjätuomari / tf tingsdomare Antti Oinas ja ma esittelijä / tf föredraganden Nina Sillanpää nimitettiin esittelijän virkaan 1.11.2017 lukien / utnämndes till föredragandetjänsten fr.o.m. 1.11.2017.

Esittelijä / föredraganden Linda Taivassalo nimitettiin asessorin virkasuhteeseen 1.9.2017-31.8.2020 / utnämndes till assessorstjänsten 1.9.2017-31.8.2020.

Määräaikaisina hovioikeudenneuvoksina / som tillfälliga hovrättsråd:
-Timo Saranpää 1.1.-28.2.2017
-Mika Kinnunen 1.1.-28.2.2017
-Sirpa Virkkala 1.1.-31.12.2017
-Johanna Borgmästars 1.1.-31.12.2017
-Yvonne Strömsholm 1.1.-31.12.2017
-Tarja Kalliomäki 1.2.-31.12.2017
-Anne Saranpää 1.8.-31.12.2017
-Heikki Sneck 1.9.-31.12.2017

Määräaikaisina esittelijöinä / som tillfälliga föredraganden:
-Antti Oinas 1.1.-31.8.2017
-Nina Sillanpää 1.1.-31.10.2017
-Pia-Maria Sillanpää 1.1.-31.12.2017
-Sanja Raunio 1.1.-31.1.2017
-Heini Hakala 1.1.-31.12.2017
-Mari Tikkala 1.1.-31.12.2017
-Toni Savolainen 1.1.-31.1.2017
-Henna Niemi 1.1.-28.2.2017 (vv/tl 1.1.-28.2.2017)
-Matti Vaattovaara 1.1.-31.12.2017
-Laura Kyyrönen 1.1.-31.12.2017
-Maria Rudanko 1.2.-31.12.2017
-Jurkka Jämsä 1.3.-31.12.2017
-Martina Nyman 1.8.-31.12.2017
-Matti Sankamo 1.9.-31.12.2017
-Toni Värttö 30.10.-31.12.2017
-Maarit Renko 1.11.-31.12.2017

Määräaikaisena lainkäyttösihteerinä / som tillfälliga lagskipningssekreterare:
- Katri Kronman 1.1.-28.2.2017
- Nelli Säntti 1.1.-31.12.2017 (vv/tl 1.1.-31.12.2017)
- Päivi Matinmikko 1.1.-31.12.2017 (vv tl 1.1.-31.12.2017)
- Mirka Peltonen 1.1.-31.12.2017 (vv/tl 1.1.-31.12.2017)
- Marielle Agbejule 1.4.-31.12.2017
- Minerva Heikkilä 27.2.-31.12.2017
- Juho Puranen 1.4.-31.8.2017

Määräaikaisena kirjaamosihteerinä / som tillfälliga registratorssekreterare:
-Marielle Agbejule 1.1.-31.3.2017 (50 %)
-Juho Puranen 1.10.-31.12.2017 (50 %)

Oikeustradenomiharjoittelijana / som rättstradenompraktikant:
- Ella Kaitamäki 1.5-18.9.2017

Työllistämistuella / med arbetsstöd:
- Patricia Yuliwas 1.10.2017-31.12.2017

Määräaikaisina käräjätuomareina / Som tillfälliga tingsdomare:

<u>Pohjanmaan käräjäoikeudessa / i Österbottens tingsrätt</u>
- esittelijä / föredragande Andreas Uthardt 1.1.-31.3.2017
- esittelijä / föredragande Ulf Brunberg 1.1.-31.12.2017
- esittelijä / föredragande Patrick Palmroos 1.1.-31.12.2017
- esittelijä / föredragande Antti Oinas 1.11.-31.12.2017

Etelä-Pohjanmaan käräjäoikeudessa / i Södra Österbottens tingsrätt
- esittelijä / föredragande Matti-Pekka Kuuttinen 1.1.-30.11.2017
- esittelijä / föredragande Sami Lehtimäki 1.1.-31.7.2017
- esittelijä / föredragande Nina Sillanpää 1.1.-28.2.2017

Vantaan käräjäoikeudessa / i Vanda tingsrätt
- esittelijä / föredragande Otto Ollikainen 1.1. - 31.12.2017

Määräaikaisena esittelijäneuvoksena / Som tillfälligt referandieråd:

Korkeimmassa oikeudessa / i Högsta domstolen
- hovioikeudenneuvos / hovrättsrådet Timo Saranpää 1.8.-31.12.2017

Virkavapaalla / Tjänstledig:
- hovioikeudenneuvos / hovrättsrådet Timo Saranpää 1.8.-31.12.2017
- kansliapäällikkö / kanslichef Sirpa Virkkala 1.1.-31.12.2017
- esittelijä / föredragande Annina Wahlbeck 1.1. - 31.12.2017
- esittelijä / föredragande Yvonne Strömsholm 1.1.-31.12.2017
- esittelijä / föredragande Andreas Uthardt 1.1.-31.3.2017
- esittelijä / föredragande Otto Ollikainen 1.1. - 31.12.2017
- esittelijä / föredragande Nina Träskbäck 1.1.-30.6.2017
- esittelijä / föredragande Sami Lehtimäki 1.1.-31.7.2017
- esittelijä / föredragande Patrick Palmroos 1.1.-31.12.2017
- esittelijä / föredragande Ulf Brunberg 1.1.-31.12.2017
- esittelijä / föredragande Sandra Wallin 1.1.-31.12.2017
- esittelijä / föredragande Anne Saranpää 1.8.-31.12.2017
- esittelijä / föredragande Matti-Pekka Kuuttinen 1.1.-30.11.2017
- esittelijä / föredragande Aleksi Rantanen 1.1.-31.12.2017
- esittelijä föredragande Nina Sillanpää 1.1.-28.2.2017
- esittelijä / föredrangande Antti Oinas 1.11.-31.12.2017
- ma esittelijä / tf föredragande Henriikka Rantanen 1.1.-31.12.2017
- ma esittelijä / tf föredragande Pia-Maria Sillanpää 1.1.-13.8.2017
- ma esittelijä / tf föredragande Henna Niemi 1.1.-31.3.2017
- kirjaaja / registrator Kaisa Sundholm 1.1.-31.12.2017
- erityissihteeri / specialsekreterare Kaisa Palmroos 1.1.-31.12.2017
- lainkäyttösihteeri / lagskipningssekreterare Virpi Reinikka 1.1.-3.9.2017
- ma lainkäyttösihteeri / tf lagskipningssekreterare Mirka Peltonen 1.1.-31.12.2017
- ma lainkäyttösihteeri / tf lagskipningssekreterare Nelli Säntti 1.1.-31.12.2017
- ma lainkäyttösihteeri / tf lagskipningssekreterare Päivi Matinmikko 1.1.-31.12.2017

VAASAN HOVIOIKEUS / VASA HOVRÄTT
Rantakatu / Strandgatan, PL / PB 217
65100 VAASA / VASA

Puh./Tel.: 029 564 1600
Fax: 029 564 1695
Sähköposti / e-post: vaasa.ho@oikeus.fi
Internet: www.oikeus.fi/ho/vaasa